



A TARTALOMBÓL

Jókai-napok

A május 4-i bablevesfőző versenyre sokan jelentkeztek a Koloskába. A Jókai-napok programja.

11. oldal

Újra Hal- és Borünnep

Pünkösdkor igazi fesztivál lesz a parton.

11. oldal

Új helyen a Helytörténeti Gyűjtemény

Május 1-jétől az Ófalu fejlesztése projekt keretében új korszerű épületbe költözik a Lipták Gábor Városi Könyvtárhoz tartozó Helytörténeti Gyűjtemény. Az épületben helytörténeti kutatószolgálat, kiállítás és egy zeneműterem is helyet kapott.



Az 1930-as évek elején vetette fel az ötletet dr. Sebestyén Gyula, a Magyar Nemzeti Múzeum nyugalmazott igazgatója, a Balatonhoz sok szállal kötődő etnográfus, történész, hogy Balatonfüreden alapítsanak kultúrházat és múzeumot. A szövetség folyóiratában, a Balatonfüreden szerkesztett Balatonban megjelent cikkében hangsúlyozta, hogy mielőbb el kell kezdeni a térségben a régi tárgyak gyűjtését, mert „azok különben elvesznek a jövő számára”.

Az ő felhívása hatására Füreden is gyűlt az anyag, ami rövidesen a Balatoni Szövetség

birodtokába került. A fürdőhelyen a szövetség 1927-ben átadott üdülőháza (ma: Aranycsillag Family Apartman Balatonfüred) egyik emeleti folyosójának szűk helyén, két üveges szekrényben összeszezsűfolva helyezték el ezeket. Ez rendkívül vegyes gyűjtemény volt: régészeti, földtani, „kegyeleti” és népművészeti tárgyakat, leveleket, kéziratokat egyaránt tartalmazott, nem csupán Füredről, hanem a Balaton tágabb vidékéről is. 1944 elején még kölcsönöztek

rényben, mindenféle leltározás, feldolgozás nélkül tárolták a relikviákat. A Balatoni Szövetség úgy döntött, hogy csak az általános balatoni tárgyakat, dokumentumokat adják a keszthelyi múzeumnak, a helyi vonatkozásúakat a füredi Kurszalón (ma az Anna Grand Hotel dísztermének helyébe átadott) épület – egyik kisebb termében létesítendő fürdőkönyvtárral együtt, megfelelő szekrényekben elhelyezve kell a közönség elé tárni. (folytatás a 6. oldalon)

Új lehetőség a vízparti kikapcsolódásra Várja a vendégeket az Aranyhíd strandpark

A Széchenyi 2020 program keretében, a Területfejlesztési Operatív Program támogatásával Balatonfüred Város Önkormányzata 201,8 millió forint vissza nem térítendő európai uniós támogatásból valósította meg a „Balatonfüred Aranyhíd strand turisztikai fejlesztése” című projektet. A fejlesztés keretében a város frekvenciált helyén, a Balaton parton található Aranyhíd strandból strandparkot alakítottak ki, ami egyaránt szolgálja a turistákat és a helyi lakosokat, mert a strandidőn kívül is lehetőséget biztosít a helyi lakosok és üdülővendégek számára a vízparti kikapcsolódásra.



A Balatonfüreden megvalósuló projekt az Aranyhíd strandfejlesztés I. üteme, amely hozzájárul Balatonfüred további ismertségének növekedéséhez és számos új, valamint továbbfejlesztett szolgáltatással bővíti a turisztikai attrakció és szolgáltatás kínálatát.

Az Aranyhíd strand Balatonfüred vízparti városközpontjában, az Aranyhíd sétány mentén, megújuló építészeti környezetben található, nyugati szomszédja az Esterházy-strand, keleti szomszédja a Brázay-park. Jelenleg a város idegenforgalmának egyik legfőbb célpontja, gyalogosok és kerékpárosok által igen intenzíven használt terület, nyári időszakban különösen zsúfolt, de elő-és utószezonon hétfvégéken is túltelített közösségi terület.

A pályázat támogatásával a strandon ún. úszósteget építettek, ezen kívül a parton faburkolatú napozósteget is van. Az úszósteget részben a horgászok számára létesült, akik így egész évben tudják használni (nemcsak a nyári hónapokban), de természetesen a sétáló-nézelődő helyi lakosok és turisták is igénybe vehetik, illetve nyáron strandolásra is alkalmas.

A program keretében kialakult az akadálymentes belső közlekedési útvonal is egy vízparti sétányszakasszal, és, hogy növeljék a strandoló részt, kialakítottak egy homokos plaszt is. A projekt támogatásával létesült egy kisebb árnyékolt játszótér is természetes anyagokból készült játszóeszközökkel.

Az uniós támogatás keretében megvalósult projekt főbb célkitűzése volt, hogy ezen a partszakaszon is elérhető legyen a vízparti sétányon a Balaton, strandidőn kívül is lehetősége legyen a helyi lakosoknak és az üdülővendégeknek a vízparti kikapcsolódásra, fejlődjön a horgászturizmus, és a szezonon kívül is jól használható zöldfelületű területtel bővüljön a város.

BFN



Csökkentik a városban az energiafogyasztást

Balatonfüred részt vesz a négy város (Ajka, Tapolca, Várpalota) partnerségi együttműködésében létrejött Smart Grid energiahatékonysági programban, amelynek célja az intézmények hosszútávon fenntartható, energiagazdaságos működtetésének biztosítása. Balatonfüreden kezdésként négy önkormányzati intézmény, a tűzoltó parancsnokság illetve a hivatal csatlakozott a programhoz. A tervek szerint ez év őszől működik majd a rendszer, amelynek részeként napelemeket is telepítenek.

– Az a célunk, hogy hatékonyabbá és olcsóbbá tegyük az egyes önkormányzati intézmények fenntarthatóságát. Annak érdekében, hogy leszorítsuk a jelenlegi működési költségeket először okos mérőket helyezünk ki a kiválasztott intézményekbe, hogy pontos adatunk legyen az energiafogyasztásukról, majd felállítunk egy energiahatékonyságot és energia megtakarítást támogató szakértői rendszert – fogalmazott Csillag Zsolt a Pannon Egyetem kancellárja, a Várpalotán tartott sajtótájékoztatón, amelyen Campanari Talabér Márta Várpalota-, és Schwartz Béla Ajka polgármestere is hangsúlyozta a rendszer előnyeit.

Dr. Fodor Attila a Pannon Egyetem docense, kiemelte: az energia árak folyamatosan emelkednek, ezért elkerülhetetlen, hogy felelősségteljesen gondolkodjunk az intézmények fenntarthatóságáról.

– Az a legolcsóbb energia, amit nem használunk fel, – ez az alap gondolatunk, ennek szellemében nagyon pontos képet kell kapnunk az adott intézmények jelenlegi energiafelhasználásáról, hogy azt aztán a szakértői rendszer kialakításával, az alternatív energiák használatával a lehető legkisebb mértékre tudjuk csökkenteni – fogalmazott az egyetem projektekért felelős dékánhelyettese, ugyanis a Pannon Egyetem biztosítja a 180 millió forintos, uniós támogatásból létrejött projekt szakmai hátterét.

Balatonfüreden egyelőre a Tündérváros illetve a Mogyoró úti óvodában, a Lipták Gábor Könyvtárban, az önkormányzat épületében, a Zsidó Kiválóságok Házában valamint a Lapostelki úton álló Tűzoltó Parancsnokságon szerelnék fel okos mérőket, sőt a program részeként az utóbbi két helyen napelemeket is telepítenek. MT

Kőrösi Csoma Sándor nyomában

Húsz éves a Balatonfüred-Kovácszna Testvérvárosi Egyesület

Kettős évfordulót is ünnepeltek Balatonfüreden, mert Kőrösi Csoma, aki a magyarok nyomát kereste Ázsiában, kétszáz éve írta meg az első tibeti-angol szótárt. Az emléket őrző közel negyvenfős füredi egyesület, ami Csoma szülőfaluja melletti erdélyi

Kovácsznával azóta is jó kapcsolatot ápol, húsz éve alakult meg. Az ünnepségen részt vett a Csoma Szobája Alapítvány elnöke Irimiás Balázs és Zangla (ahol Csoma 1823 és 1824 között élt) hercege. Az ünnepségen kiosztották a gyermekrajzpályázat díjait is. Csorba



Stanzin Namgail, az északnyugat-indiai Zangla hercege díszes katonát, selyemsálat kötött Kőrösi Csoma Sándor szobrára



A világ élvonalában

Vb-t nyert a magyar vitorlázó válogatott

Berecz Zsombor világ- és Európa-bajnok vitorlázóval az élen óriási sikert ért el a magyar vitorlázó válogatott tavaly a Kanári-szigeteken. A magyarok 55 nemzetet megelőzve lettek világsők az SSL Gold Cup versenyen, ahol mindenki egyforma hajóval vitorlázhatott. A mieink maguk mögé utasították a nagy tengeri nemzetek válogatottjait.



Balatonfüreden, a Hungária Yacht Clubban tartott összejövetelen dr. Bóka István polgármester gratulált a város nevében Berecz Zsombornak, aki elmondta, hogy ez a csapat együtt marad és jövőre az Európa-bajnokságon is elindulnak.

Az SSL Gold Cup versenyen a magyar hajó az utolsó körben végig vezetett, megelőzve az olaszokat, a hollandokat és a

spanyolokat. Már a legjobb nyolc között a magyar volt az egyetlen olyan egység, amely tengerrel nem rendelkező országból érkezett. A magyar vitorlázás történetében a legnagyobb sikert érte el Berecz Zsombor olimpiai ezüstérmes, világ- és Európa-bajnok kormányos és legénysége, hogy a Kanári-szigeteken megnyerte a csapat-világbajnokságot. **BFN**

Elkészült a kutyafuttató a Lapostelki út mellett

Befejeződött a „Balatonfüred zöldfelületeinek fejlesztése” c projekt. Balatonfüred Város Önkormányzata 39,9 millió forint támogatást nyert a Balaton Fejlesztési Tanácstól, és 21,4 millió forint önrésszel járult hozzá a Balatonfüred zöldfelületeinek fejlesztése c. projektben a felújításához.

A megvalósítás helyszíne a 1424/44 hrsz. Lapostelki park volt, mely a projekt megvalósításával 8841 m² területen olyan beruházás valósult meg, mely végeredményeként mindenki számára elérhető kutyabarát és környezetbarát rekreációs park került kialakításra.

Az Önkormányzat évek óta tervezte, hogy megkezdje a fent említett helyrajzi számmal ellátott ingatlan rendbetételét, mivel nem a legjobb állapotban volt. A felújításnál elsődleges cél volt olyan helyszín megtalálása amely egyaránt könnyen megközelíthető, de mégis kívül van a lakott területen, védve ezzel a lakóhelyen élők nyugalma.

A hely ingatlan felújításakor az alábbi célok valósultak meg: terület bekerítése, zöld felület felújítása, mintegy száz fát ültetése, parkoló, köztéri világítás kialakítása illetve a kutyák számára itató elhelyezés.

A 61,3 millió forint összköltségű beruházással megépült

kutyabarát közösségi park rekreációs (pihenő), kulturális és közösségi funkcióknak is helyet ad és klímaadaptációs célokat valósítanak meg. A felújított közpark a vízmegtartás szemléletében valósult meg és a megvalósult pályázaton lévő terület jelentős mértékben hozzájárult a klímaváltozás hatásának mérsékléséhez.

Örömmel tölt el, hogy hamarosan átadhatjuk a parkot, hiszen régi igény volt a helyiek részéről egy olyan bekerített terület, ahol biztonságban szabadon engedhetik kedvenceiket.

Ennek érdekében az elmúlt időszakban sokat egyeztettem Polgármester úrral és Kosler Zoltán osztályvezető úrral, hogy egy olyan területet találjunk, ami a központban van, de mégsem zavarják a kutyák a lakók nyugalma. Azt gondolom, hogy pár perc sétára a lakóteleptől, itt a Lapostelki úton megtaláljuk a megfelelő helyet.



Gáspár Ákos képviselő szeretne a felelős kutyatartással kapcsolatos programokat is szervezni a Lapostelki úton lévő kutyafuttatónál

A jövőben nem titkolt célunk programokat szervezni a területre, szorosan együttműködve az Balatonfüredi Ebmenhellyel, hogy együtt hívjuk fel a figyelmet a felelős állattartásra, az örökbefogadás fontosságára – nyilatkozta lapunknak Gáspár Ákos képviselő.

A kutyafuttatót április 27-én ünnepélyes keretek között adják át a nagyközönségnek. **BFN**

Közpark és játszótér nyílt

Megtelt gyerekekkel és sportolni vágyókkal a Szivárvány utcai közpark és játszótér – felavatták a több korosztálynak kikapcsolódást és mozgási lehetőséget biztosító új parkot. Az eddig elhanyagoltan álló másfél hektáros terület padjával, ligetes kialakításával a pihenni vágyóknak is kedvelt helye lehet.



A Balatonfüred Ófalu fejlesztése és új közösségi tér kialakítása elnevezésű uniós pályázati támogatás részeként 177 millió forintból rendezte az önkormányzat a Szivárvány utca és a kerékpárút közötti parkot, azzal a céllal, hogy kulturált környezetben tartalmas kikapcsolódási lehetőséget biztosítson elsősorban a városrészes lakóinak, egyben növelje a város zöldfelületeit.

A programokkal egybekötött ünnepségen Bóka István polgármester kiemelte, a park egy bonyolult pályázati konstrukcióban, közös gondolkodás eredményeként jött létre.

A területen a Probio Zrt. rendezte a környezetet, több pihenő padot helyeztek ki, és fákat illetve cserjéket ültettek.

– A közelben lakókkal többször is egyeztetünk a park kialakításáról, figyelembe vettük az igényeket és észrevételeket, hiszen szeretnénk volna megőrizni a kisvárosias környezetet. Képviselőként és lokálpatriótaként is úgy vélem, a fejlesztés sok örömet adhat az itt élőknek – mondta Gáspár Ákos önkormányzati képviselő.

Pálffy Károlyné képviselő hangsúlyozta: a park és benne a játszótér szinte minden korosztály számára nyújt kikapcsolódási lehetőséget, amire itt a lakótelepen nagy igény volt.

A szépen rendezett közparkban a kerékpárút mellett sport- és fitneszeszközök kaptak helyet,

van ping-pong asztal, gyermek kötélpálya, baba-mama hinta, ivókút, egy játszótér és különböző torna eszközök is.

Az ünnepségen a helyi sportegyesületek tagjai is részt vettek, volt, aki focizott, kézilabdázott, tornázott vagy éppen táncolt, a gyerekek pedig minden létező játékot kipróbáltak. **Martinovics**



RENDŐRSÉGI HÍREK

Elfogták a betörőket a balatonfüredi nyomozók

A nyomozás során még kábítószer használata és kereskedelme is kiderült. Egy balatonfüredi ingatlanba törtek be – érkezett bejelentés a rendőrségre 2024. március 31-én délután. Az albérlőként ott lakó sértett a családjával indult sétálni kora délután, a kulcsot az udvaron rejtették el, a helyét csak ők ismerték.

Mikor már hazafelé tartottak, telefonon hívta a sértettet a hozzátartozója, hogy az albérlési szoba ajtaját valaki úgy berúgta, hogy a félfal körüli fal is leomlott. A bérlet hazatérése után egyből észrevette, hogy az ágyon lévő plüssmackó mellől hiányzik 700 ezer forint, amit korábban odatett.

A balatonfüredi nyomozók pár napon belül kihallgattak egy 15 és egy 28 éves balatonfüredi lakost, akik további munkát adtak a rendőröknek. Elismerték ugyanis, hogy bementek az albérlésbe, és betörték a szobába, de nem pénzért, hanem kábítószer reményében. Ennek ellenére az ott talált széfet magukhoz vették, és később kinyitották. Mivel a fiatalabbik elkövető ismert a albérlés egyik lakóját – akiről tudta, hogy otthonában bódító hatású szert tart – kifigyelték, mikor áll üresen a ház.

A 15 éves fiatal elismerte, hogy korábban is fogyasztott már kábítószer, így gyorsan végeztek a rendőrök, ami igazolta a szerhasználatot. Felmerült a gyanú, hogy az albérlés egyik lakója, a betörő 16 éves barátja is fogyasztott a marihuánás cigaretta-ból, így őt is kihallgatták a nyomozók.

A 28 éves férfit pedig, aki a betörés egyik elkövetője volt, ezúttal már azért is elszámoltatták, mert többször eladott kábítószerrel a fiataloknak. A 15 és 28 éves férfiak ellen lopás büntetének megalapozott gyanúja, utóbbi ellen kábítószer-kereskedelem büntette miatt is folyik a nyomozás, míg a 15 és 16 éves fiúk ellen kábítószer birtoklás vétségéért is.

A drogárus betörőt a balatonfüredi nyomozók őrizetbe vették és kezdeményezték letartóztatását.



BALATONFÜREDI NAPLÓ
Balatonfüred Város Önkormányzatának havilapja

Kiadja a Füred Stúdió Kft.
8230 Balatonfüred, Kossuth utca 3.
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Csorba Kata ügyvezető-főszerkesztő
Telefon: +36 (30) 216-1768

Feljéc: Pálffy Károly. Tördelés: Sági Tibor. Fotók: Füred Televízió. Nyomda: Prospektus Nyomda, Veszprém. Hirdetésfelvétel: +36 (30) 216-1768. A szerkesztőség jogának tekintve az olvasói levelek megrövidítését. Az olvasói leveleket az alábbi címre kérjük beküldeni: Balatonfüred Napló szerkesztősége, Füred Stúdió Kft. 8230 Balatonfüred, Kossuth utca 3. E-mail: furedtv@furedtv.hu
Lapunk a www.furedtv.hu honlapon is olvasható.



Balatonfüred elektromos autóbuszaira már nyáron szerződést köthet a Volánbusz

Tovább folytatódik a sikeres Zöld Busz Program: a budapesti agglomeráció és hat megyeszékhely után hamarosan hat kisebb városban, köztük Balatonfüreden is alternatív meghajtású, környezetkímélő járművekkel korszerűsödhet a helyi közlekedés.



Fotó: Volánbusz Zrt. (a kép illusztráció)

A Volánbusz összesen 20 darab új elektromos autóbusz beszerzésére és a kapcsolódó töltő-infrastruktúra kiépítésére nyújthat be támogatási kérelmet a HUMDA Zrt. felhívására, és megjelent a járművek beszerzésére vonatkozó feltételes közbeszerzési eljárás ajánlattételi felhívása is. A fejlesztésnek köszönhetően – a régi dízelbuszok kiváltásával – a hat településen évente összesen több mint 1000 tonnával csökkenhet a szén-dioxid-terhelés.

A Széchenyi Egyetemi Csoporthoz tartozó HUMDA Magyar Mobilitás-fejlesztési Ügynökség Zrt. a közösségi közlekedés megújítását és a károsanyag-kibocsátás csökkentését célzó Zöld Busz Program keretében egyedi támogatási kérelmet benyújtását tette lehetővé a Volánbusz számára környezetkímélő, károsanyagkibocsátás-mentes, elektromos meghajtású járművek beszerzésére és a kapcsolódó töltő-infrastruktúra kiépítésére 25 ezer fő alatti városok helyi közlekedésében.

A támogatási kérelmet pozitív elbírálása esetén Balatonfüreden 3, Hajdúszoboszlón 1, Komáromban 2, Komlón 6, Tatán

5, Várpalotán pedig 3 darab elektromos meghajtású, kétengelyes, szóló, alacsony padlós, helyi kivitelű jármű állhat forgalomba hamarosan. A kerekesszékes utas szállítására is alkalmas, háromajtós, fűtő- és hűtőberendezéssel rendelkező, utastájékoztató, kamera- és utasszámláló rendszerrel felszerelt autóbuszok hatótávolsága legalább 300 km lesz. A járművek üzemanyag-ellátását az MVM Mobilitás Kft. és a Volánbusz közös vállalata, a Mobilitás Volánbusz Kft. által telepített nagy teljesítményű töltőberendezések fogják biztosítani a települések műszaki telephelyén vagy buszállomásán. A több mint 4,6 milliárd forint értékű fejlesztés során az autóbuszok beszerzése 100 százalékos, a töltő-infrastruktúra kiépítése 80 százalékos támogatással valósulhat meg.

Az autóbusz-beszerzésre vonatkozó, a benyújtandó támogatási kérelmet pozitív elbírálásától függően feltételes közbeszerzési ajánlattételi felhívása 2024. április 11-én jelent meg. A szerződéskötést – a beszerzéshez szükséges források rendelkezésre

állása esetén – a közlekedési vállalat 2024. nyarára tervezi annak érdekében, hogy a járművek a lehető leghamarabb az utasok szolgálatába állhassanak.

A projekt megvalósulása esetén a Volánbusz 20 százalékkal bővítheti elektromos flottáját. A HUMDA által koordinált Zöld Busz Program keretében a társaság eddig összesen 100 elektromos autóbust állított forgalomba a főváros vonzáskörzetében, valamint Székesfehérvár, Zalaegerszeg, Győr, Eger, Szolnok és Szeged helyi közlekedésében.

A Volánbusz elektromos buszokból álló flottája – a dízelüzemű járművek kiváltásával – jelenleg évente mintegy 5500 tonna szén-dioxidtól mentesíti az érintett települések levegőjét, ami 2000 személygépkocsi éves kibocsátásának felel meg. Az újabb 20 darab e-busz forgalomba állítása további több mint 1000 tonna szén-dioxiddal alacsonyabb környezetterhelést jelent majd, és emellett korszerűbb, kényelmesebb, csendesebb, valóban 21. századi színvonalú szolgáltatást biztosít a hat város lakosai, utasai számára. **Forrás: Volánbusz Zrt. Kommunikációs Igazgatóság**

Fizetett politikai hirdetés

Újra indul Pálffy Károlyné független képviselőjelöltként a Lakótelepen, a 2-es választókerületben

Pálffy Károlyné Angi nyugdíjas pedagógus, önkormányzati képviselő a Településfejlesztési, Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság elnöke a jelenlegi testületben és tagja a Humán Bizottságnak.

43 éve él családjával a Köztársaság úti lakótelepen, 26 éve független képviselőként dolgozik a Testületben.

„Az ember annyit ér, amennyit használ” – mondta Gróf Széchenyi István.

Ebben a szellemben szeretné folytatni képviselői munkáját, ezért kéri támogatásukat június 9-én az önkormányzati választáson.



A holokaust magyarországi áldozatainak emléknapja

A város általános és középiskolás diákjainak bevonásával emlékeztek április 16-án a holokaust magyarországi áldozataira a füredi Zsidó Kiválóságok Házában. 2000-ben Pokorni Zoltán akkori oktatási miniszter a budapesti gettó felszabadításának 55. évfordulóján tett javaslatot, hogy a középiskolákban minden évben ezen a napon emlékezzenek a holokausztra.



Fotó: Sente Benjámín

Az idei évben a diákok bevonásával, közismert személyeken keresztül mutatták be a különböző holokaust-típusú történeteket. Szőke Armand, az Eötvös iskola 8. osztályos tanulója Kertész Imréről tartott előadást, Robert Capát a Radnóti iskola végzősei, Alipour Aysza, Holéczy Sára és Polgár Barna mutatták be, Radnóti Miklósról pedig a református iskola három tanulója, Egri Kadosa, Egri Zétény és Kicsák Márk készített rövid beszámolót. A középiskolások közül a Lóczy gimnáziumból Kiss Miklós Richter Gedeonnal

kapcsolatban foglalta össze a legfontosabb információkat, míg a Szent Benedek iskolából érkező Molnár Kitti Szerb Antalt hozta közelebb kortársai számára, akik szokatlan figyelemmel és érdeklődéssel kísérték végig a korosztályukhoz tartozók beszámolóját.

Az előadások után a holokaust balatonfüredi áldozatainak neveit a jelenlévők állva olvasták fel, majd Olti Ferenc, a Zsidó Kiválóságok Háza vezetője osztotta meg gondolatait az emlékezőkkel. A megemlékezés mécsesgyújtással ért véget. **MA**



Fotó: Sente Benjámín

XI. Szent Orbán napi Hegyközségi Borverseny

Örvényesen tartották meg április 11-én a Hegyközségi Borversenyt, ami ebben az évben a Balatonfüred-Csupaki Borvidék Borversennyel összevontan került megrendezésre. A bírálatra százhuszonnyolc minta érkezett, zömmel a 2023-as évjáratból.



Képünkön fent közepén: Szabó István, a borverseny elnöke

A nevezett mintákat három bíráló bizottságban bírálták, melyeknek vezetői Koczor Dóra, Fodor Gyula és a Borverseny egészének is elnöke, az idén 80 éves, nagy szakmai múlttal rendelkező kiváló szakember, Szabó István, akit ez alkalomból a bírálók nevében Baloghné Király Mónika Balatonfüred-Szőlősi Hegyközség elnöke köszöntött.

A százhuszonnyolc bormintából egy nagyarányú érmet született, ami a Fodor Borbirtok Olaszrizling 2021-es évjáratú bora érdemelte ki, valamint harminchat aranyérem, nyolcvanegy ezüstérem és tíz bronzérem került kiosztásra.

A borversenyen két díjat osztottak ki a három legeredményesebb bortétel tekintetében.

Év Fiala Borásza
(a három legeredményesebb bortétel készítő 40 életév alatti termelő kapja) - **Fodor Gábor** (Fodor Borbirtok-Aszófő)

Év Szőlőtermelője
(a három legeredményesebb bortétel készítő 40 életév feletti termelő kapja) - **Kálmán József** (ARIAS Szőlőbirtok)



A vers az, amit mondani kell

Pilinszky leszakadt kabátgombja is fétistárgy ma már

1964-ben kezdték el ünnepelni a Magyar Költészet Napját, április 11-én, József Attila születésnapjára emlékezve. Jövőre már 120 éve lesz, hogy megszületett Ferencvárosban. Tragikus halála 1937-ben következett be, a balatonszárszói vasútállomáson. Ennek is már 87 esztendeje. A Balaton-környék irodalmi vonatkozású történései közül alighanem ez a legszomorúbb esemény.

A szocialista világban úgy vélték, hogy József Attila méltán képviseli ezt a napot, hiszen baloldali, népi demokratikus költőikonná tették. Azóta ez a bélyeg elhalványult, mára sokkal átfogóbb érvényű József Attila költőfejedelem rangja. 1964-ben, az ünnepség eseményeinek részeként nyitották meg a József Attila Emlékszobát a ferencvárosi



Pilinszky János Lipták Gábor kertjében, 1964.

Gát utca 3-ban, mely azóta korszerű interaktív kiállítást helyszínévé vált.

Nem nagyon lehet megkezdni azt a tényt, hogy a költészet napját szovjet mintára vettük át, s hogy kezdetben tulajdonképpen a politika szervezte ezt az eseményt. A Szovjetunióban ugyanis 1955-ben ünnepelték először a költészet napját, történetesen Sztálin halála után nem sokkal. 1963-ra tömegrendezvényé vált, Moszkvában tizenkétezeren gyűltek össze a nagy napon a sportszarnokban.

Magyarországon 1956-ban volt az első ünnepség, a nyári ünnepi könyvhéten, ám csak 1964-től ünnepeljük április 11-én. Éppen 60 esztendővel ezelőtt, 1964 április 10-én, a költészet napja előestéjén, ugyanúgy, mint ahogy mi itt most összegyűltünk, a Magyar Írók Szövetsége tartott ünnepséget az Egyetemi Színpadon. Ezen részt vett többek között Nemes Nagy Ágnes, Zelk Zoltán, Devecseri

Gábor, Kassák Lajos, Juhász Ferenc, Illyés Gyula és nem utolsósorban Pilinszky János, akinek alakját a ma esti ünnepi emlékműsor hivatott felidézni. Kassák Lajos nevét azért mondom ki újra, hiszen nemrég nyílt meg itt a Vaszary Galériában az a gazdag anyagú kiállítás, amely emléket állít a Magyarországon méltatlanul keveset emlegetett költő-képzőművésznek. (A 90-es évek elején nagy élmény és rácsodálkozás volt a számomra, hogy a németországi Stuttgartban a fantasztikus anyagú Városi Galéria mennyre kiemelten kezelte a kelet-európai, mégis egyetemes művészként aposztrofált mestert állandó anyagában.) Weöres Sándor, ugyan személyesen nem tudott részt venni az eseményen, de verset küldött az alkalomra. Fontos megemlíteni, hogy ebben az évben jelent meg először a Szép versek antológia, melyet a mai napig kiadnak, és mindmáig szembeütő látványelem, ha egy versszerető a könyvei körében nyilatkozik. Ráismerünk a költőportrékkal díszített kötetekre a polcon már a gerincükről is. Otthonosságot teremtenek, amolyan nem vagyok egyedül, itt vannak velem kedves költőim-élményt...

1980-ban már nagyon kevéssé kapcsolódott az ünnep a munkásmozgalomhoz, a rendszerváltás után pedig, legalábbis ezt hangsúlyozzák az összegző írások: teljesen politikamentessé vált.

Az itt lévők minden bizonynyal valamennyien tisztában vannak az irodalom társadalmi rangjával, az oktatásban felmerülő nehézségekkel.



Orosz Andrea, a Szent Benedek gimnázium tanára ünnepi beszédet mond a füredi költészet napi ünnepségen

Minden olyan törekvést támogatni kell, mely általában az irodalom, a műformák közül pedig elsősorban a vers siralmasan hanyatló népszerűsége ellen képes hatni...

Következzen itt most 3 ezek közül (Szerencsére sokkal több van ennél...!)

Annak idején Fűzfa Balázs tanár, irodalmár ötletéből valósult meg A 12 legszebb magyar vers -sorozat. 2008-ban Pilinszky Apokrif című költeményét 1200 fiatal mondta együtt Jordán Tamás vezényletével. A nagy közös versmondások meggyőződésem szerint sokak szívét nyitották ki a versre a közösségi élmény révén... Szerencsére azóta már mozgalommá vált ez a törekvés. Balatonfüreden is fontos szerepet tulajdonítanak neki...

Napjaink sekélyes közösségi médiájának üdítő színfoltja, hogy jeles költőink egész sora napi rendszerességgel osztja meg gondolatait követőivel, s a megosztások révén így módon tömegekhez juthat el szenvedélyük tárgya, a vers.

Egyes vendéglátóhelyeken ezen a napon verssel is lehet fizetni a kávéért. Úgy, ahogy Kosztolányiéék idejében... Nem devalválódott értéként, igazi piaci tényezőként jelenik meg hát a vers, ha csak egyetlen napra is, és nem csupán alkotója, de használója számára is...

A vers az, amit mondani kell – idézi Kányádi Sándor egy kisdíák szorult helyzetében zseniálisra sikeredett mondatát, melyet tanára kérdésére bökött ki, hogy mi is az a vers. Azóta szállóigévé vált a mondat. Értjük mély igazságát - és vágyunk a versre, mint felhangzó emberi szóra.

Most pedig következzen a Pilinszky emlékest nyitányaként néhány gondolattörredék!

Jónéhányan ülnek itt közöttünk, akik tanúsíthatják, hogy

Pilinszky János előadásában saját versei milyen utánozhatatlanul különleges élményt jelentettek egykor, s jelentenek természetesen ma is a hangfelvételek jóvoltából.

Egy helyi vonatkozású gondolat Pilinszky János kapcsán...

Mióta itt élek, nagyra értékelem, hogy Balatonfüreden nem nehéz irodalmi kiválóságaink lábnyomát meglelni... Fénykép is tanúsítja, hogy a költő megfordult Lipták Gáborék villájában a 60-as évek elején, a 70-es években pedig rendszeresen nyaralt legkedvesebb nagynénjével, Bébi-vel Füreden.

Engedjenek meg még egy történetet Pilinszky Jánosról... 2000 táján mesélte egy tanítványom, aki azóta Londonban él, és a Királyi Zeneakadémián tanít, hogy barátja nagyszülei ugyanabban a bérházban laktak Pesten, mint Pilinszky. Egy téli napon megtalálták a leszakadt kabátgombját a lépcsőházban, amit kegyelettel megőriztek. Végül a gomb a tanítványomhoz került. Fétistárgy ma is. Az irodalom bővülő körű kollektív tudás... A személyes kapcsolódás lehetősége hozzáférhet az élményhez. Én azóta erre a kabátgombra is gondolok, ha az Agonia Christiana gyönyörű, tömör megfogalmazású sorai eszembe jutnak:

„Szellővel, folyóival oly
messze még a virradat.
Felöltöm ingem és ruhám,
begombolom halálomat.”

Füredi vonatkozás, hogy Széchenyi Ágnes irodalomtörténész, a Quasimodo Költőverseny ítsze egy alkalommal beavatta hallgatóságát abba a műhelytitokba, hogy a beérkező verseket hangosan felolvassa önmagának, hogy a mű mint hangzó szöveg is hasson rá.

(Részlet Orosz Andrea ünnepi beszédéből)

Füredi emléktábla Pilinszky Jánosnak

Tegnap délután Füreden, a Balatoni Pantheonban fölvették Pilinszky János emléktábláját, melyen Borbás Tibor szobrászművész portréja ábrázolja a kiváló költőt.

Az egybegyűlteket Szűcs Károlyné, a városi tanács osztályvezetője köszöntötte, majd Vasodi Péter, a Magyar Írók Szövetségének tagja emléke-

zett Pilinszky Jánosra. Felidézte költői és emberi nagyságát, a balatoni tájhoz való kötődését.

A rendezvényen a városi vegyeskar és a Lóczy gimnázium diákjai adtak műsort. A tábla előtt elhelyezte koszorúját az Írószövetség, a városi tanács, a füredi városépítő egyesület és a Jókai-kör.

A Napló 1986. december 6-ai számában megjelent tudósítás



Lázár Balázs és Tallián Mariann színművészek és Szokolay Dongó Balázs zenész az ünnepségen



Füreden minden érték

Hét új értékkel gazdagodott a Balatonfüredi Értéktár, ezeket mutatták be Arács napja alkalmából az Arácsi Népházban. Április 6-án délelőtt értékkereső nyomozós játék indult, tematikus sétán lehetett ismerkedni Arács nevezetességeivel, délután pedig az értéktár új tagjait és Kovács Emőke történész Balatoni értéktár című kötetét mutatták be.

„A szüleim Arácson ismerkedtek meg, földrajztudós voltam, a Balatont tanulmányoztam, szívügyem volt a természetvédelem. Én írtam a Kirándulás az arácsi Koloska-völgybe című tanulmányt” – kitalálták, hogy kiről van szó? A Balatonfüredi Értéktár 13+1 huncut tagja büjt el, az arácsi detektíveknek őket kellett megtalálniuk abban az értékkereső nyomozós játékban, amit egy menetlevél segítségével járhattak végig Arács napja délelőttjén. A nyomravezetők jutalmat is kaptak. A gyerekeket a Füredkult munkatársa, Székely Gabriella szólította meg, nem titkoltan azzal a céllal, hogy legyen kinek továbbadni a hagyományokat.

Négy szervezet - a Balatonfüredi Városi Értéktár Bizottság, az Arácsért Alapítvány, a Balatonfüredi Városért Közalapítvány és a Balatonfüredi Kulturális Nonprofit kft. - szervezésében Értékek nyomában címmel tartották meg április 6-án Arács Napját. Mind a négy szervezetre jellemző az értékek őrzése, a hagyományok tisztelete.

– Arács napját az Árpád névnaphoz igazítjuk, ezzel is emlékezünk

az Arácsért Alapítvány alapítójára, Kutas Árpádra. Ő fogta össze a lelkes lokálpatriótákat, közösséget épített és kiváló programokat szervezett. Tragikus halála mindenkit megrendített. Hári Lenke alpolgármester kereste fel az alapító László Antalt, hogy a megkezdett utat folytatni kell, így állt az alapítvány élére Fabacsovics Zoltán, majd Kovács Órs, most pedig Kutas Árpád fia, Kutas Bendegúz látja el az elnöki feladatokat – mondta Molnár Judit, a városi értéktár bizottság elnöke.

Az idei Arács napján Fülöp Júlia vezetésével tematikus séta keretében lehetett ismerkedni Arács nevezetességeivel (például a katolikus templom kriptájával), délután pedig az értéktár új tagjait mutatták be az Arácsi Népházban. – Nemrég egy beszélgetés hallottam a hagyomány és az innováció összekapcsolásáról, ami az alapítványunkra is igaz. Mi is folytatjuk a Kutas Árpád által megálmodott programokat, és új elemeket is felvesszünk: így került sor az arácsi pezsgő-, majd a sörnapra, illetve a legendás 6:3-as meccsre

is emlékeztünk. Idén Bergmann Mártáék krémese és az Arácsi Cukrárszda is csatlakozott a gasztronómiai vonalhoz – tette hozzá Molnár Judit.

Felvételt nyert a Balatonfüredi Értéktárba a város kiemelkedő műemléke, a siskei vagy papsokai Szent Mihály templomrom, ami a római korból ránk maradt, egyetlen helyi templomrom. Gróf Széchenyi István szobra is bekerült az értéktárba, Andrassy Kurta János alkotását Széchenyi István születésének 150. évfordulóján avatták fel a Tagore sétányon. Oklevelet kapott az arácsi városrész jellegzetes épülete, a Széchenyi-kastély, ez jelenleg oktatási intézményként működik, de több közösségi rendezvénynek is otthont ad. A Balaton-felvidéki Nemzeti Park és a Bakonyerdő gondozásában lévő Koloska-völgy szintén az értéktár része lett, évtizedek óta a város egyik legkedveltebb kirándulóhelyén rendezik meg például a Jókai bablevés főzőversenyt. A Fut a Füred futóversenyt 1993 óta tartják a Tagore sétányon, mintegy nyolcszáz, több korcsoportra osztott résztvevővel,



A Koczor Pincészet is felvételt nyert a városi értéktárba - az oklevelet dr. Sipos Árpád adta át Koczor Kálmánnak

felhívva a figyelmet a futás és a mozgás fontosságára. A rendezvény sport kategóriában kerülhetett be a városi értéktárba. A Koczor Pincészet a Balatonfüred-Csopaki Borvidék hagyományaihoz hű minőségi boraival, Balatonfüred egyik legszebb területén elhelyezkedő pincészetével és vendégfogadójával szintén felvételt nyert az értéktárba, csakúgy, mint Kovács Emőke Balatoni Értéktár című könyve.

– Nincs egy vezérvonal, hisz Füreden minden érték, és mindenkinek arra biztatok, hogy minél több értéket terjesszenek fel, gyarapítsa ezzel a már hatvanánál is több tagból álló városi értéktárat. Az Arácsi Népház otthonosságát kölcsönöz az értékek bemutatásához, de az Esterházy-kastélyt és más helyszíneket is bevonunk majd – hangsúlyozta Molnár Judit.

Arács idei ünnepnapja Kovács Emőke író-olvasó találkozójával zárult, a népszerű történész a Balatoni értéktár - 200 év a Pannon Tenger múltjából című legújabb kötetét mutatta be. A gazdagon illusztrált könyv egy regényes kultúrtörténeti utazás: olyan, kevésbé ismert tavi történeteket mutat be, amik az olvasót elvezetik a keszthelyi Festeticsek, a füredi Anna-bálok, a tavat megfeszítő és a tóroló író, verselő művészek világába. Betekintést nyújt a Balaton térségét érintő történeti folyamatokba is: sorra veszi a vasúthálózat, a kikötők, a tájkép változásait, a trianoni békediktátum utáni balatoni fel-futást, a társas- és sportélet részleteit, valamint kitér a Balatont megszállottan kutató tudósokra, orvosokra és közéleti személyiségekre. **Mórocz Anikó**

HELYTÖRTÉNETI KERESZTREJTVÉNY

Pilinszky János költő, író (1921-1981) fiatalkorában, 1931 és 1944 között rendszeresen nyaralt Balatonkenesén, ahol családjának villája volt. Valószínűleg már az 1950-es évek első felétől is megfordult Balatonfüreden, de az 1960-as évek elejétől mintegy 1980-ig évente az „Új Ember” című katolikus hetilap – aminek munkatársa volt – balatonfüredi üdülőjében (Csokonai u. 4.) töltötte szabadságát. Több alkalommal megfordult Lipták Gáboréknál, a vendégkönyvekbe is írt. Rejtvényünk megfejtéséből megtudhatja, mi volt a költő törzshelye Balatonfüreden.

TÉRKÉPÉSZ	A KÖLTŐ TÖRZSHELYE	PÁRIZSI KÖRNYÉKI KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉS	HÁROM, LATINUL	OXIGÉN VEGYJELE	GERMÁNÍUM VEGYJELE	RETTENT	DEHOGY!	SPORTBAN ELŐNY	SORBAN MÖGÖTTE	NAGY FONTOS-SÁGÚ	Fotó: Fortepan / Hunyady József, 1969.									
KÁLIUM KERÜLET, RÖVIDEN KELET				TOJÁS, NÉMÉTÜL BÓRRÁ ALAKUL A MUST			VALAMELY IDŐTŐL KEZDVE CSELGÁNCSRUHA													
					FÖLD-MŰVELŐI SPORT EGYESÜLET															
KÖRHÖZ HASONLÓ RÓMAI ÖTSZÁZ		RÓMY SCHNEIDER SZEREPE HOZZÁTAPADÓ						MUNKA DARAB! MADRIDI KÉPTÁR												
NÉMÁN VÉSI KENYAI ATLETA (KIPCHOGE) ÜDVARRA			KELETI FEJFEDŐ AZ Ő RÉSZÉRE				LENGYEL ATOM-ENERGIAI ÜGYNÖKSÉG IJÁT FELHÚZ													
					CSUPASZ SÁTRAKBÓL ÁLLÓ TELEPHELY				FRANCIA PORCELÁN FÉRFINÉV											
						TÖRÖK KARD LAKÁS RÉSZÉRE													DÖLT HATÁRAI! HALOM, RAKÁS	
KÖZTISZTELETTBEN ÁLLÓ	C																			
HORDÓ-MÉRTÉK HATÁROZOTT NÉVELŐ	RÓMAI ÖTVENEGY DUPLÁN: KÖHÖGÉST UTÁNZÓ SZÓ			PÁRATLAN BÚZA! SPORT-ÖLTÖZÉK			KOMOR CENTRUM! ELMŰLT IDŐ				KRISTÁLYOS ROBBANÓ-ANYAG ÁLLATKERT								FLUOR LYUK NÉPIESEN	
			INGOVÁNY, MOCSÁR BÍBOR RÉSZLET!					ÚTÓKÁRTYA KALCIUM					TARTÓSÍTÓ OLDAT OROSZ FOLYÓ							
		BÁRÁNYBŐR KUCSMA TOVÁBBÁ							DUPLA NULLA ÁTMÉRŐ JELE										KEMENCE-PADKA ORIGÓ	
KEZDŐDŐ ZUHÉI PINTY					TÖRÖK TISZTI RANG				LÁDIKÓ											

BALATON SZABADIDŐ ÉS KONFERENCIA KÖZPONT
B.FÜRED, HORVÁTH M. U. 64.

MÁJUS HAVI PROGRAMOK:

- 12. Sakk – Íves terem
- 15. 18.00 BKSE – PLER NB I – es kézilabda-mérkőzés
- 17-18-19. Látványtánc Országos Bajnokság
- 24-25-26. Országos Fodrász-, Smink-, Körmös 66. Magyar Bajnokság
- 29. 17.00 Sportfotó kiállítás Aula
- 31. 19.00 Parkside Boys koncert Szabadtéri színpad



Új helyre költözik a Helytörténeti Gyűjtemény

(folytatás az 1. oldalról)

Az összegyűlt anyag egy része valószínűleg eltűnt, megsemmisült a II. világháború alatt, ami belőle esetleg megmaradt, átmenthették az 1950-es évek elején létesített kis füredi helytörténeti múzeumba. Ennek létrehozása dr. Zákonyi Ferencnek, Körmen-di Jánosnak, továbbá az ebben közreműködő – nem ismert – lokálpatrióta füredieknek köszönhető. Zákonyi Ferenc 1951-től a Veszprém Megyei Tanács Idegenforgalmi Hivatalát vezette. Nagy gondot fordított a helyi értékek megmentésére és bemutatására meggyeszte, de füredi lakosként s később, főként nyugdíjas korában helytörténeti kutatóként, főleg Balatonfüredért tett sokat.

Az első híradás a kiállításról 1952-ből származik, nem egészen egy esztendővel az idegenforgalmi hivatal megszervezését követően:

„A balatonfüredi kiállítás az Idegenforgalmi Hivatal helyiségeiből nyílik. A látogató figyelmét csupán a kirakat sok plakátja és hirdetésménye közé dugott kis táblácska hívja fel szerényen, hogy itt »múzeum« van. Ha valaki bemegy az Idegenforgalmi Hivatalba, az egyik ajtón lát egy »Múzeum« feliratú táblácskát, ebből is lehet tudni, hogy itt valami látnivaló van. De vajjon kielégíti-e a látnivaló a követelményeket? Ezt egyáltalán nem mondhatjuk el. A kiállítás 3 szobából áll.”

1956-ben színház-történeti kiállítás is nyílt itt. Páldy Róbert balatonfüredi lakos, 1955-től a Veszprém Megyei Könyvtár igazgatója 1959 augusztusában már múlt időben írt a kis múzeumból:

„Balatonfüred – Keszthelyen? Ne szállítsák Keszthelyre a Balatonfüredi Helytörténeti Múzeumot!... A gyűjteményt a kápolna pincéjébe kellett helyezni, s megindult a helykeresés Füred múltjának legszebb emlékei számára. A községi tanács és az Idegenforgalmi Hivatal azt javasolta, hogy építsék fel Balatonfüreden az amúgy is szükséges fürdőtelepi könyvtárt, olvasótermet, tanácskozó helyiséget, s ezzel együtt helyezték el a helytörténeti kiállítást is. A tervet a BIB fújta le, kimondva, hogy Balatonfüreden ilyen épületre nincs szükség... „A Balatonfüredi Községi Tanácstól azt várjuk, hogy ne járuljon hozzá a füredi gyűjtemény elviteléhez, a múzeumi irányító köröktől pedig azt, hogy találjanak jobb

megoldást Füred emlékeinek Keszthelyre való telepítésénél.”

A füredi gyűjtemény anyaga – többek között az egykori kőszínház makettjével – mint a fentiekből kiderül –, a közel évtized alatt „kínította a hivatalt”. A dokumentumokat, tárgyakat egy ideig ládákból tárolták az irodákban, majd a Jókai Múzeumba és Tihanyba került át, de utóbbinak további sorsáról sajnos nincs információ.

A mai Lipták Gábor Városi Könyvtárban az 1970-es évek végén, a 80-as évek elején indult meg a helyismereti-helytörténeti jellegű könyvtári kiadványok gyűjtése és feldolgozása. Megkezdődött egy különgyűjtemény kialakítása, elsősorban a település múltja iránt elkötelezett könyvtári dolgozóknak köszönhetően, az évek során összegyűlt anyagot két nagy szekrényben helyezték el.

Ebben a tevékenységben az úttörő munkát Karika Erzsébet könyvtáros végezte, aki elsősorban dr. Zákonyi Ferenc idegenforgalmi szakember és helytörténeti szakíró életművével foglalkozott. Az elvégzett munkát előbb a „Balatonfüred helyismereti bibliográfiája” című, általa összeállított kötetben (1979) összegezte, majd 1995-ben megjelent a dr. Zákonyi Ferenc munkásságát felölelő bibliográfia is. Karika Erzsébet után a korán elhunyt Pintér László (1958–1991) foglalkozott egy rövid ideig a helytörténeti kutatással. Több írása jelent meg a Balatonfüredi Napló-ban.

A gyűjtő és feldolgozó tevékenység felerősödött Györgyné Juhász Katalin igazgatói működése alatt (1989–1997), aki – bár nem volt füredi származású és füredi lakos – szívügyének tekintette a település múltját őrző dokumentumok felkutatását.

Ő hozta létre az azóta több ezerre gyarapodott képeslap-gyűjteményt; szorgalmazta, hogy munkatársai publikálják helytörténeti kutatásaik eredményeit, megkezdte a helytörténeti kiadványok megjelenítését.

Az öt váltó Sárköziné Sárovi Hajnalka is kiemelten fontosnak tartotta a helytörténeti munkát.

1993-ban új feladattal, új épületrésszel bővült a könyvtár: Városi Helytörténeti Gyűjtemény létesült, amelyben a település múltjára vonatkozó írásos és tárgyi dokumentumokat gyűjtik, feltárják, rendszerezik helytörténetészeink.



Németh Ákosné a gyűjteményt 1993 és 2001 között vezette. A háttérben Sárköziné Sárovi Hajnalka, dr. Kiszely Pál, Tóth-Bencze Tamás és Elek Miklós. (2003. augusztus 19.)



Tóth Györgyi, Tóth-Bencze Tamás és dr. Ács Anna (2009. július 2.)

Bálint Jánosné Köves Lídia – Zákonyi Ferenc egykori munkatársa – a füredi kemping vezetője, 1984. május 24-én és 1985. október 25-én kelt végrendeletével a Veszprém Megyei Idegenforgalmi Hivatalra hagyta Arany János utca 12. sz. alatti házát, azzal a kikötéssel, hogy az kizárólag Balatonfüred Város Helytörténeti Múzeumának adhat otthont. (Az ingatlan időközben Balatonfüred Város tulajdonába került, majd ezt követően az önkormányzat néhány éve értékesítette.)

1993. augusztus 19-én Simon Károly akkori polgármester avatta fel a Helytörténeti Gyűjtemény épületét, és egyúttal megnyitotta a „Balatonfüred 100 éve képeslapokon” című kiállítást. Elmondta, hogy a városi képviselő-testület szívvvel – lélekkel szavazott a helytörténeti gyűjtemény létrehozására.

A gyűjtemény a városi könyvtárban addig összegyűjtött anyagra, valamint az ekkor a család által átadott Zákonyi Ferenc-hagyatékra, továbbá a Lipták Gábor-hagyaték egy kisebb részére épült, ami azóta kiegészült a László Zoltán, a dr. Schneider Ferenc, továbbá a dr. Honti József által és ifjabb Peremartoni Nagy Sándor révén a gyűjteményre hagyományozott hagyatékokkal. De 1993 óta – többnyire balatonfüredi, vagy innen elszármazott személyek és intézmények által

juttatott adományok, ajándékok útján sok-sok, hagyományos és nem hagyományos könyvtári dokumentummal gyarapodott. Ez folyamatosan kiegészül a különböző árveréseken, aukciókon megszerzett dokumentumokkal, illetve azok feldolgozásával is.

A gyűjtemény állománya: könyvek, térképek, kéziratok, fotó- és képeslapgyűjtemény, aprónyomatványok, folyóiratok, hangzó és vizuális, valamint muzeális dokumentumok (néprajzi, hely- és ipartörténeti tárgyak, festmények, szobrok).

Néhány kuriózum a gyűjteményben őrzött relikviák közül:

Jókai Mór 1882-ben Balatonfüredről írott levele

Az első balatonfüredi képes levelezőlap 1895-ből

Ady Endre dedikált portré-fényképe (1912)

Rabindranath Tagore dedikált portré-fényképe (1927)

Az 1990-es évek közepén megkezdődött a dokumentumok számítógépes feldolgozása, továbbá megindult a dokumentumok publikálása is.

A dokumentumok archiválásához, nyilvánosság elé tárásához komoly technikai berendezésekre, eszközökre volt szükség, ezeket sikerült az elmúlt években – elsősorban pályázatok segítségével – beszerezni, illetve időközben korszerűbbre cserélni. A gyűjtemény lehetőséget nyújt a város és

lakói történetének megismerésére, az elmélyült kutatómunkára, az alapos, személyre szabott információ szolgáltatásra.

A gyűjtemény megalakulása óta rendszeresen voltak a kiállítások az épület kiállítótermében vagy más külső helyszínen. A nagyszabású kiállítások mellett a 3–4 tárlóban elhelyezett – általában egy-egy évfordulóhoz, személyhez kapcsolódó – kamarakiállítások, illetve megemlékezések is voltak gyűjteményben, de a városi könyvtárban is.

A gyűjtemény közreműködött helyi, megyei és országos kiadványok anyaggyűjtésében.

2010. január 1-jével a Helytörténeti Gyűjtemény működtetője a Balatonfüred Kulturális Közgyűjteménykezelő és Fenntartó Kft. (röviden: Füredkult Kft.) lett, március – április folyamán az állomány egy része az Arany János utca 12. sz. alatti épületből a Blaha Lujza u. 3. sz. alá (a volt fürdőigazgató villa, a Kerek Templom szomszédságában) költözött. 2010. május 7-én megnyílt a felújított Jókai Emlékház, valamint a könyvtárból kivált helytörténeti gyűjtemény anyagára alapozott új Városi Múzeum az egykori fürdőigazgatói villában (1912). Az akkori megnyitón elhangzott köszöntő egy részlete szerint „végre méltó és végleges helyére költözhettek a gyűjtemény”.

A Blaha Lujza utcai épületben csak az állomány egy részét sikerült elhelyezni, a többi a továbbiakban raktárként funkcionáló Arany János utcai épületben maradt. Időközben (2012-ben) az Arany János utcai ingatlant ki kellett üríteni, az itt tárolt anyagok előbb a Községi Házban, majd 2020-ban, illetve 2021 végén, és 2022 elején a Lipták Gábor Városi Könyvtár épületében és még két helyen a városban kerültek elhelyezésre.

2021. november 1-jén a Blaha Lujza 3.sz. alatti épületben bezárt, majd 2022. január 1-jével a gyűjtemény visszakerült a Lipták Gábor Városi Könyvtárhoz.

2021 nyarán az Ófalu projekt keretében a Segesdy és Kossuth utca sarkán levő területen az ott álló régi épületek bontásával megkezdték egy közösségi komplexum építését, amelyben, elkészültét követően, idén tavasszal a Helytörténeti Gyűjtemény is helyet kapott, az emelet egy részén.

Nyugodtan lehet állítani, hogy a gyűjtemény igazi szellemi műhelylyé vált az eltelt több mint három évtized során: állományának sokszínűsége, eddigi tevékenysége, a munkatársak szakmaszeretete és hozzáértése, az új, modern, korszerű hely által nyújtott körülmények megfelelő alapot és lehetőséget jelentenek a jelenlegi és új feladatok ellátásához, megvalósításához a jövőben is. **Tóth-Bencze Tamás**



Az Arany János utcában 1993-tól kapott helyet a gyűjtemény

A Helytörténeti Gyűjtemény vezetői:

1993 – 2001 Németh Ákosné; 2001 – 2008 Elek Miklós; 2008 – 2012 dr. Ács Anna;

2012 – 2015 Tóth Györgyi. 2015-től 2021 végéig megbízott gyűjteményvezetőként P. Miklós Tamás látta el az ezzel kapcsolatos feladatokat. 2022. január 1-jétől ezeket a teendőket a Lipták Gábor Városi Könyvtár igazgatója, Tóth Györgyi látja el. Munkatársaikkal, Érsek Adriennel, Esztergályos Évával és Tóth-Bencze Tamással együtt számos cikkben, könyvben idézték fel településünk múltjának ismert és elfeledett eseményeit, személyeit.



A 75 éves Pálffy Károly kiállítása

Új, önálló kiállítással mutatkozik be a közönségnek, a Balatonfüreden jól ismert és kedvelt grafikus-festőművész Pálffy Károly. Szerencsés csillagzat alatt született, hiszen már gyermekkorától meghatározta életét a Balaton, képeinek is állandó témát biztosít a tó. A hiteles helyszínek, részletek, nem hagyományos feldolgozásban, sajátos érzelmi töltést kapnak képein. A természet mikro- és makrovilága, a táj és benne az ember léte áll művészi gondolkodásmódjának középpontjában.



Fotók: Gazsi József



Pálffy Károly Pro Comitatu és Balaton-díjas füredi grafikus-festőművész, aki a „Balatonfüred kultúrájáért” kitüntetés birtokosa, állította ki munkáit a balatonfüredi Polgármesteri Hivatal Folyosógalériájában. Bán László, a Füred TV szerkesztő-műsorvezetője megnyitó beszédében úgy fogalmazott:

- Pálffy Károly hihetetlen erővel kötődik ehhez a tájhoz, ez térben és lélekben is meghatározta eddigi életét. Mindig újat fedez fel a vidékben, talán olyat is, ami felett korábban átsiklott. Lírai módon festi meg a Balatont, a természet nagy volumenű színeit,

formarendszerét, karakterét. Másoknak a stílusát, módszerét sosem szerette volna másolni, kifejezetten utálta is ezt, amikor ilyesmit vártak tőle tanulmányai során. Önálló arcúlatra törekedett, olyasmire, ami csak rá jellemző, olyan, mai divatos szóval brand-et szeretett volna elérni, ha valaki ránéz egy festményére, minden további kérdés nélkül rávágja: ez egy Pálffy-kép. A művész mindig kísérletező volt, hol az anyaggal, hol a kompozícióval játszadozott, a legjobb eredményre törekedve.

A kiállító művészről elhangzott még, hogy az átélés, a közvetlen

tapasztalat fontos számára, így szívesen beszélget a Balaton-felvidék lakóival, hiszen ettől lesz élő és hiteles az alkotói munka. Más dimenzióba kerül, ha például a kicsiny faluban Örvényesen, vagy a Nivegy-völgyben sétálgat, körülnéz. Magától indulnak ekkor a folyamatok és készülnek a mediterrán hangulatú, nyugalmat sugárzó képek. A tárlaton nem csak festmények láthatók, de azok a grafikák, linómetszetek és könyvborítók is, amelyeket Pálffy Károly a város intézményeinek, illetve civil szervezeteinek készített. A kiállítás május 10-ig látható a hivatal nyitvatartási idejében. **BFN**

Szalon/kák Arácson

Több, a múlt századi Arács életéről szóló írást is őrzök. Nincs olyan, amely nem említené az egykori arácsi „civil” közösségeket: az olvasókört, a dalárdát, a színjátszókat, az együtt táncoló, muzsikáló csoportokat.

A kilencszázados évek végére ezek valahogy eltűntek – de nem sokáig. Az arácsiakban mindig ott munkált a lokálpatriotizmus mellett az együtt lenni – együtt tenni szükséglete is. Csak kell egy ember, aki ezt észreveszi és keretet, tartalmat ad hozzá. Mint Ágoston Péter aki összehozta az Arácsi Seniorok társaságát, vagy Kutas Árpád és László Antal amikor életre hívták az Arácsért Alapítványt.

De születtek újak is: a Senior néptáncosok vagy - a Rézhúros Citeraegyüttes vezetésével - a citerások köre.

Most pedig megjelentek a szalon/kák.

Lassan két éve, hogy rendszeresen összejezár 10-20 filmkedvelő ember, hogy megismerhessék az egyetemes filmtörténet legjobbnak ítélt alkotásait – időnként egy-egy lazább kitekin-téssel. Ennyi idő alatt rájöttek, hogy együtt lenni, beszélgetni jó. Jó együtt zenét hallgatni, verseket mondani, netán csak úgy „játszani” - és megalakították az **Arácsi Szalon(ka)** -t.

Szalon(ka), mert egy ilyen kicsi csoport mégsem nevezheti magát „szalon” -nak.

Arra is rájöttek, hogy együtt képesek arra, hogy a számukra értéknek tartott dolgokat, élményeiket másokkal, többekkel is megosszák. Ezért nem csak maguk közé hívták meg az ország egyik legkiválóbb versmondóját Mohai Gábort hanem minden verset szerető előtt megnyitották jelképesen a Szalon ajtaját. Ez az első rendezvényük.

Ja, és mi az, hogy szalon/kák? Néhány hete egy, a csoportot kereső ismerős így érdeklődött utánuk: itt vannak-e már a szalonkák? Ötlete megtetszett, azóta az Arácsi Szalon(ka) tagjai a szalon/kák.

Tarnai Katalin

ÉRDEKLI BALATONFÜRED?		facebook.com/furedtv	
Füred TV a Vodafone 503-as csatornáján. Szerdánként 18 órakor új adással, benne 19 órától híradóval jelentkezőnk.			
		youtube.com/TVFured	
		www.furedtv.hu	
híradó		adás	
szerda:	19.00 24.00	18.00	23.00
csütörtök-péntek:	6.00 12.00 19.00 24.00	18.00	23.00
szombat-vasárnap:	6.00 10.00 19.00 24.00	9.00	18.00 23.00

Fotó: Fortepan / Kerekes Péter, 1988.



A 36 méter hosszú Jókait 1913-ban építette az Óbudai Hajógyár Siófokon. Túlélte két világháborút, egy elsüllyesztést, a gazdasági világválságot és többszöri kiselejtezést. 1913. június 28-án keresztelték meg, próbaútja július 2-án volt. 1944-ben Vonyarcvashegynél akna robbant mellette, de a hajó mégis megmenekült, végül 1945. március 23-án a német csapatok süllyesztették el. Az 1946-os kiemelése után, a Balatoni Hajózási Vállalat 1948-ban állította újra szolgálatba. 1964-ben ismét átépítették, amikor egy használt német hathengeres dízelmotort építettek bele. A hetvenes évek végén leselejteztek, majd a Körösök partvidékére került. Hajóként már nem szolgált, sőt egy jegesedés során partra futott és árván maradt Gyomaendrődnél (kép fent). A Jókait Vanyolai Sándor 1998-ban vásárolta meg és Kurusa Sándor tervei alapján új külsőt, újszerű, modern felépítést, vendégteret adott neki és ezt követően 2003-ban a Vanyolai Hajózási Kft.-nél állt újra szolgálatba.

Fotó: Vanyolai Hajózási Kft.



Elismerő díszoklevél Vanyolai Sándornak

Az első hajó fogadásának ünnepségén Balatonfüred Város Díszoklevelét nyújtotta át dr. Bóka István polgármester (képünkön jobbra) Vanyolai Sándor hajózási vállalkozónak. A kitüntetéshez a helyszínen gratulált dr. Kontrát Károly országgyűlési képviselő, Veigl Gábor, a Balatoni Hajózási Zrt. vezérigazgatója (képünkön balra), valamint a Magyar Tengerészek Egyesületének tagjai is. Vanyolai Sándor több évtizedes szakmai elhivatottsága, küzdeni akarása és a klasszikus magyar értékek megőrzéséért kifejtett tevékenysége, példaértékű az utána jövő generációk számára, -állt a kitüntetés indoklásában.

Fotó: Sente Benjámín



Vanyolai Sándor gyermekkori álma volt, hogy tengerész legyen, hiszen édesapja is tengerhajózási parancsnok volt évtizedekig. A győri gépipari technikum elvégzése után, gépapolóként kezdte a hajózást, majd az újabb oklevél megszerzése után géptiszt lett. A szépen induló tengerészi karriert, egy súlyos egészségügyi probléma

szakította meg. A Duna és a Balaton között kellett választania és az utóbbit választotta, ahol 1979-ben üzemvezetőként kezdte pályafutását. 1994-ben szert tett élete első hajójára, a Balatonra, majd bátor elhatározást követően megvásárolta és megmentve az enyészettől, felújította a legendás Jókai hajót. A Jókai a Balaton és

Balatunfüred ikonikus hajójává vált, évekig a helyszíne volt például az Anna-bált megelőző szívhálászatnak. Vanyolai Sándor 2023-as nyugállományba vonulásáig hajózott a Jókain, amit most a Balatoni Hajózási Zrt. vásárolt meg. Ezzel teljessé vált a Jókai, Helka és Kelén hajókból álló nosztalgia flotta a cégnél. **Bán**



Barkácsolj, javíts, alkoss!

Egyre népszerűbbek a közösségi szereldék



Ne dobd ki, javítsd meg, alakítsd át és használd tovább! Ez a szemlélet még pár évtizeddel ezelőtt is természetes volt, a tárgyakat megbecsülték, használati értékük volt, és jóval kisebb szemétdombok látszódtak még a Holdról is. Nyugat-Európa szerte a felnövekvő generáció egy része érti már, hogy a fogyasztói kapitalizmus nem jó irányba visz. Közösségeket alakítanak, hogy közösen használjanak például egy autót, vagy közösségi tereket hoznak létre, ahol hozzáértőkkel közösen javítsanak meg elromlott tárgyakat.

Akciók akciók hátán, mindenből újat, most! Amikor egy hűtőgépcsere-akció kapcsán megkérdeztem a háztartási gép-szerelőket, hogy kell-e ez nekem, csak annyit válaszolt: „A mostani hűtőd tovább lesz használható, mint amit most újonnan kapnál”. Persze az is lehet, hogy elromlik egy hajszárító vagy kenyérpírító, a nadrág szárát pedig fél kellene varrni... Mindenhez ugyan nem érthetünk, de az alapkészségek elsajátíthatóak, és megtanulhatjuk értékelni a használati tárgyainkat.

Csányi Vilmos 2021-ben a Balatonfüredi Naplónak adott interjújában arról mesélt, hogy az ő gyerekkoromban ünnepnapnak számított, amikor nagy ritkán ruhát vettek, a cipőt pedig a szuszter meg tudta javítani, manapság viszont már alig vannak suszterek, mert a cipőt el kell dobni. A világhírű etológus professzor szerint kultúrát kellene váltani, amiben a tárgyak, a ruhák, a bútorok és az eszközök megbízhatóan időtállóak lennének. Nem olyat kellene gyártani – és mevenni –, ami egy-két éven belül garantáltan elromlik, hanem arra kellene büszkének lenni, amit még a szüleink is használtak. Ez sokat segítené a bolygón is, amit

lassacskán egy szemétkerakóvá lehet átminősíteni.

Az angol repair szó jelentése: javítás, rendbehozás, helyreállítás, tatarozás. Zene azok füleinek, akik a túlfogyasztás és szemétfelhalmozás miatt az emberi civilizáció nem is oly távoli jövőben való bedőlését vizionálják. Azt már Saly Noémi művelődéstörténész tudjuk, hogy a café, vagyis a kávéház egykor főleg munkahely volt. A története a polgárságtól és a kereskedelmi élettől indult, aminek még nem voltak meg a megfelelő háttérintézményei, a bank vagy a tőzsde. Pesten vagy bármelyik nyugat-európai város vásarán először egy civilizált helyen le kellett folytatni a tárgyalást, a megállapodás után írásba foglalták a szerződést, amihez asztal, világítás, toll, tinta és papiros kellett. A pénzt biztonságos körülmények között adták át, majd jött az áldomás megívása. Szóval, a kávéház minden volt, csak szórakozóhely nem.

Pár évtizeddel ezelőtt még minden tárgynak és gépnek megvolt a szerelője, javítója. Ha valami elromlott, egyértelmű volt, hogy odavittük, hacsak nem volt a családban egy ügyeskező ezmester. Mahler Wolfgang

Otto rádió- és televízió-műszerként 1975-ben jött Magyarországra az egykori NDK-ból, itt mestervizsgázott, és harminc éve áll a Balatonfüredi Szolgáltató Ipartestület (SZIT) élén. Időnként még megkeresik, de a szakmája már nem létezik, a szakemberképzése sem. A javítás egyre kevésbé jellemző, hiszen maguk a szakemberek is sokszor azt mondják, ha felkeressük őket, hogy többbe kerülne az alkatrész és a szakmunka, mint egy új gép ára. Így az elméletben menthető eszközeink is hulladékká válnak.

Ezen a tendencián igyekeznek javítani a Nyugat-Európában gombamód szaporodó Repair Cafe-k, ahol ahhoz nyújtanak segítséget, hogy mi magunk meg tudjuk javítani a dolgainkat, ezáltal tovább használhassuk őket, ne képezzünk hulladékot belőlük. Emellett megadja a saját kezű javítás okozta sikerélményt, valamint a hasonló gondolkodásúak közösségéhez tartozás érzését is. A helyszínen szerszámok és szakértők, különféle leírások segítik a szerelést, javítást.

Az első Repair Café közösségi teret 2009-ben hozták létre Amszterdamban, a holland modell alapján azóta világszerte számos helyen követték a példájukat. Tavaly december 1-én, a budapesti Teleki téren nyílt meg az első magyar Repair Cafe. Az előzményekhez hozzátartozik, hogy az üzemeltető működte a több mint húsz éve létező Para-fitt civil szervezetet, ahol alapvetően fogyatékkal élő fiatalokkal foglalkoznak: sportprogramokat, kulturális programokat

és tábortokat szerveznek nekik. Az évek során egyre fontosabb lett számukra az, hogy a fenntarthatóság érdekében környezettudatosan éljenek. Első lépésként a Fővárosi Önkormányzat által létrehozott Közösségi költségvetésbe adták be az ötletüket, ahonnan jelentős támogatási összeget kaptak, így tudták létrehozni az újfajta közösségi teret és műhelyt.

A szakemberek nem ülnek ott egész nap, kedd délutánonként például asztalosok várják az érdeklődőket, szerdán és csütörtökön varrónő, pénteken kiegészítő, szombatonként pedig kerékpár és kerekesszék szerelésére van lehetőség. Be lehet vinni az elromlott kávéfőzőt, az elkopott féket vagy egy kitört szék lábát. A szakemberekhez előre, személyesen vagy e-mailben lehet bejelentkezni, és érdemes elküldeni például a rendetlenkedő kenyérpírító problémájának a leírását is, ez alapján pontosabb tanácsot és időpontot kaphatunk. A Repair Cafe azonban a szó hagyományos értelmében nem szerviz, hanem egy közösségi hely, ahol a tudásmegosztásra fókuszálnak, vagyis az elromlott tárgyunkat elsődlegesen nem a szakember fogja megjavítani, hanem az ő segítségével mi magunk.

A tudásmegosztás ingyenes, a cél pedig az, hogy a későbbiekben mi, saját magunk is meg tudjuk javítani a különböző eszközeinket. Értelemeszerűen a javításhoz, szereléshez szükséges alkatrészekért fizetni kell, ezeket a javítandó tárgy tulajdonosának kell beszereznie, abban viszont segítenek, hogy mit kell vásárolni.

Ahhoz, hogy a műhely a későbbiekben is fenntartható legyen, a segítségnyújtás fejében adományokat elfogadnak, ami nem kötelező. Az ad, aki szeretné elismerni az ott végzett munkát, elégedett volt a tevékenységgel és szeretne még sokáig oda járni, de ha erre valakinek nincsen módja, attól függetlenül is nagyon szívesen segítenek neki.

Az idősebb korosztály még emlékszik arra, hogy milyen saját maguknak megszerelni tárgyakat, nekik alapvetően fontos a környezettudatosság, hisznek a körforgásos gazdaság áldásos hatásában. De egy közösségi szerelde jó lehetőség annak is, aki az otthoni bütykölés közben elakad, vagy csak egész egyszerűen nem engedheti meg magának, hogy új tárgyakat, eszközöket vásároljon. Maga a tér arra is alkalmas, hogy különféle workshopokat tartsanak, például üveg- vagy bútorfestéssel, kötés-horgolással kapcsolatban, és lehet csere-bere börséket, bolhapiacot is szervezni. Persze lehet csak közösségi térként is használni, beugrani egy kávéra és beszélgetni, olvasgatni, mint ha csak egy nagyra nőtt, közös nappaliban kötetlenül üldögélnék.

Nos, ki szeretné megnyitni Balatonfüred első Repair Cafe-ját? S ki ülne be oda egy-egy órára, hogy megtanítsanak másokat varrni vagy javítani? A társadalmi szerepvállalás menő dolog, és mivel bőven lesznek, akik ezután is szakemberre bíznák a feladatokat, így a saját biznisznek is jót tesz a közösségi feladatok felvállalása. **Mórocz**

Ne dőljünk be a csalóké hívásának

Már a telefonon megjelenő hívószámot is hamisítják

A hívószám-hamisítás (phone number spoofing, caller ID spoofing) során nem a hívást kezdeményező valódi telefonszáma jelenik meg a készülékünkön, hanem egy másik, a hívó által előre beállított azonosító. A csaló azért hajtja végre a számcsere, hogy elnyerje a bizalmunkat: a beérkező híváskor a kijelzőn a telefonunk névjegyzékében egy közismert szolgáltató száma tűnik fel – látszólag.

A telefonos csaló arra törekszik, hogy mielőbb elaltassa a gyanakvásunkat, hiszen egy általunk ismert szolgáltató nevében hívónak inkább hiszünk, mint egy vadidegennek. Ráadásul a csalók az interneten könnyen megszerezhetik az alapvető információkat rólunk a közösségimédia-profilok felhasználásával. Nem bízhatunk meg feltétel nélkül a hívóban csak azért, mert ő ismeri ezeket az adatokat, és nem bízhatunk a készülékünkön megjelenő hívószám valóságában sem.

Ha egy bűnöző a pénzünket akarja megszerezni, akkor a személyes és a bankszámla- és/vagy

bankkártyaadatainkra lesz kíváncsi. Soha ne adjuk meg a betéti vagy hitelkártyánk PIN-kódját, CVV-kódját, online banki jelszavunkat vagy az egyszer használható, második hitelesítési kódot. Még a banki ügyintézők sem tudakolhatják tőlünk ezeket az információkat. Semmiképpen se utaljunk pénzt állítólagosan a banktól telefonon érkező kérésre, mert egy pénzintézet sosem kérhet ilyet.

Ismeretlen hívók vagy üzenetküldők kérésére soha ne telepítsünk programot a számítógépünkre vagy a telefonunkra. A csalók vírusvédelmi megoldásnak, dokumentum- vagy képnézegető



alkalmazásnak beállítva próbálnak rávenni minket arra, hogy visszaéléshez használható programot telepítsünk.

Ne dőljünk be egy ismeretlen telefonáló sürgetésének, ígérjen bármit is – hihetetlen jó vagy ingyenes ajánlat, egyszerű lehetőség, gyorsan lejáró határidő stb.

–, soha ne hozzunk elhamarkodott döntéseket a pénzügyeinkről. Ha csalóra gyanakszunk, inkább szakítsuk meg a beszélgetést, és a hívást jelentsük a pénzintézet számára.

Az is előfordulhat, hogy a bennünket megteveszteni akaró hívó fél egy, az érzelmeinket

felkavaró, sokkoló hírre hivatkozik, abban bízva, hogy – ijedségünkben félretéve az óvatosságunkat – megadjuk majd az általa kért információkat. Javasoljuk, hogy akármilyen sürgető, ijesztő hírt kapunk is egy ismeretlentől valaki mással kapcsolatban, mindig próbáljunk meggyőződni annak valóságtartalmáról, mielőtt bármilyen lépést tennénk.

A legfontosabb óvintézkedés, amit a hívószám-hamisító csalókkal szemben megtehetünk, ha fenntartással kezeljük a telefonunkon megjelenő hívószám valóságát is. Ha bizonytalanok lennénk abban, hogy valóban arról a számról keresnek-e bennünket, mint amit a telefonunk megjelenít, akkor inkább hívjuk vissza az illetőt.

A legújabb csalási módszerekről további információk a kiberpajzs.hu oldalon találhatóak. **BFN**



Nincs több lehetőségünk a növekedésre

Köves Alexandra ökológiai közgazdász a nemnövekedésről

2023-ban a globális gazdaság augusztus 2-ra felülte az arra az évre eső erőforrásait. A tudósok szerint tíz évünk van cselekedni, és elkezdni radikálisan másképp élni. Köves Alexandra ökológiai közgazdász, a Corvinus egyetem docense a Virágzó Dörgicse Civil Társaság meghívására érkezett a Balaton-felvidéki faluba, ahol a nemnövekedés témájában tartott előadást, az ő gondolatait foglaltuk össze.

A mostani trendeket senki nem tudja úgy értelmezni, hogy jó irányba mennek, ezért szükségesek a rendszerszintű változások. Pillanatnyilag saját magunkat altatjuk, és alkudozunk a Jóistennel, hogy ha ugyanazt csináljuk, amit eddig, csak valami mást használunk hozzá, akkor az jó? Nos, nem jó. Azt kellene felfogni, hogy teljesen másként kellene gondolkodnunk és cselekednünk. Megyünk lefelé a lejtőn, tudjuk, hogy egy gödör felé tartunk, és onnét vissza kell jönnünk, de miért akarunk még lejjebb menni? Teljesen mindegy, hogy mekkora a baj, kezdjük el felfelé kapaszkodni, ahelyett, hogy azt hajtogatjuk: valami majd úgyis történik, ami megoldja ezt a helyzetet.

A hallgatóimnak szoktam mutatni egy szarvasfejet, ami a reflektor fényétől megmerevedik. Látjuk a nagy szemét, fogalma sincs, hogy merre menjen, ugorjon vagy sem. A szarvasok ilyenkor azért állnak meg, mert nem látnak. Hogy el tudjanak ugrani, ahhoz újra látniuk kell a helyzetet, amibe kerültek. Az emberiség már lát, de még fogalma sincs, hogy merre ugorjon. A legnagyobb baj, hogy ki akarjuk számolni, merre ugorjunk, de ez nem lehetséges: nincsenek fix utak, előre meghatározható roadmapek, ütemtervek, amik mutatnák, hogy ha erre ugrunk, akkor biztosan megússzuk. El kell ugranunk, úgy, hogy utána igazítunk, ha nem az a legjobb út.

A katonán állapotból valamire ki kell mozdulnunk. Az altatás, ha beülünk egy elektromos autóba, miközben a közlekedési rendszerünket ugyanúgy szervezzük. Azt halljuk, hogy egy másfajta energiaforrás valamikor rendelkezésre fog állni, és az milyen jó lesz, de nem tudjuk megfinanszírozni az elterjesztését. Ha öko-hatékonyabb lesz valaminek a termelése, akkor még többet csinálunk, még többet használunk belőle. Látjuk, hogy a technológia nem oldja meg a problémáinkat, de még nem indultunk el más, rendszerszintű változást hozó irányokba.

Degrowth

Ökológiai közgazdász vagyok, ez az alternatív kutatási terület azt mondja, hogy el kell engedni azt, ami most van, és merőben másként kell gondolkodni a gazdaságról. A gazdaság ugyanis szorosan beágyazódik a társadalomba, ami beágyazódik az ökológiai környezetbe, tehát a végtelen növekedésnek társadalmi és ökológiai következményei lehetnek. Vagyis nem lehet végtelenül növekedni, viszont ha a növekedést elengedjük, akkor

recesszióba kerülünk. Tehát ki kell venni a gazdaság működéséből azokat a kényszereket, amik a növekedési pályán tartanak bennünket. Ezek hatalmas, rendszerszintű dolgok.

A degrowth, vagyis a nemnövekedés területét képviselem, és amikor megkérdezik, hogy ez hogy néz ki, akkor azt válaszolom, hogy nem tudom, mert még sohasem láttam. Vannak modelljeink és elképzeléseink, hogy merre kellene menni, vannak szakpolitikai javaslatok, és végre el kellene már indulni. A tudás már megvan, a társadalmi konszenzus azonban hiányzik hozzá, amire nincs végtelen időnk.

A vízióknak központi eleme, hogy a gazdaság funkciója valójában a jó élet megteremtése mindenki számára az ökológiai eltartóképességben. Az egyik rendkívül izgalmas kérdéskör, hogy mi az a jó élet, ami nem jár környezeti terheléssel, és benne tudunk maradni a Föld eltartóképességében? Hogyan lehet csökkenteni azoknak az elemeknek az erőforrás-igényét, amik hozzátartoznak a jó élethez, de anyagátáramlással járnak? Ez azt jelenti, hogy önmagunk számára valamiféle korlátot állítunk fel, viszont a korlátot belüli jó életnek a biztosítása kökemény elosztási kérdés. Ebben az országban és régióban a keserű történelmi utóéze miatt nem szeretünk ezzel szembesülni, de muszáj.

Újraelosztás

A Földnek vannak ökológiai korlátai, és nekünk kutya kötelességünk benne maradni. Nyilván lehetnek morális érveink azzal kapcsolatban, hogy a Föld miatt, vagy a nem emberi létezők miatt kell benne maradni, de érvelhetünk azzal is, hogy nagyjából az elért szinten akarjuk megtartani az emberi civilizáció működését. Az önmagunk számára kialakított korlátok felépítése elosztási kérdés, az újraelosztási rendszereinkkel pedig valamit kezdenünk kell. El kell gondolkodnunk, hogy mi a munka, mennyit kell dolgoznunk, mi a siker, ki a sikeres ember, hogyan termelünk és fogyasszunk. Vagy miért kell relokalizálnunk a gazdaságot, például a hatalmas logisztikai láncok környezeti terhelésének csökkentése miatt, vagy amiatt, hogy visszahozzuk a felelősséget azokra a szintekre, ahol még átlátjuk egy bonyolult rendszer működését. Ha egy adott helyen vannak egy gazdasági tevékenység hasznai, viszont a költségei és terhei pedig időben vagy térben attól távol, akkor nem is érezzük azok jelentőségét. Ha visszahozzuk egy helyre és

átlátjuk a rendszer működését, akkor épen tudjuk tartani az egészet.

A közgazdaságtan a kis egységekre lebontott, leegyszerűsített modellek irányába indult el, holott egy csodálatosan bonyolult rendszer vesz bennünket körül, ahol a gazdasági, társadalmi, ökológiai rendszereink összefonódtak. Nem is kell szétválasztanunk őket, csak azt kell látnunk, hogy hatással vannak egymásra. Nincs olyan szabadságunk, mint amit feltételeztünk, és aminek az ígérete benne van a kapitalizmusban, és a felvilágosodás óta benne van a filozófiánkban. Ha igazán jól tudnánk élni, akkor rájövünk, hogy nekünk nem szabadságunk, hanem autonómiánk van. Rengeteg dolog hat ránk és mi is egy csomó mindenre hatunk. Szabadság helyett döntési lehetőségünk van, hogy a bonyolult rendszeren belül mit építünk, mit hozunk létre, milyen hatásokat segítünk, vagy épp veszünk vissza.

Nincs a társadalomnak és a gazdaságnak olyan területe, amibe ne kellene belenyúlni, ha kivesszük a gazdasági növekedés kényszerét, mert erre építettünk mindent. A fejünkben élő klasszikus hálózati hierarchia nem létezik, ugyanis a hálózat természeténél fogva lapos. Lehetnek benne fontosabb csomópontok, de a kevésbé fontosak sem elhanyagolhatóak, mert a teljes rendszer működéséhez mindenre szükség van. Vagyis ugyanaz a fentről és alulról jövő változás, és a fontos csomópontok is akkor kezdenek el mozogni, ha a körülötte lévő kapcsolatok impulzusokat küldenek nekik. A rendszeren belül a kicsik ugyanolyan kapcsolókkal rendelkeznek.

Körbevárás

Örök vita, hogy a változás alulról vagy felülről jöjjön, körbevárunk, ami a szarvas merevségét eredményezi. A vállalat a fogyasztó igényére vagy az állam előírására vár, az állam a választói nyomásra vár, ebben a két kalapban vergődik az egyén, és azt kérdezi, hogy öneki egy személyben hogyan lehet hatása az egészre. Bármit teszünk vagy nem teszünk, az hatással van a rendszerre. Ha nem teszünk semmit, akkor fenntartjuk a meglévő tulajdonságokat, de ha teszünk valamit, az az impulzust küldünk a többi szereplőnek, hogy szerintünk valamit másképp kellene csinálni, és így a rendszeren belül új tulajdonságok jelenhetnek meg.

Mindenkinek egy új narratíva mentén kell cselekedni, átdolgozni a rendszereket, és újfajta megoldásokat létrehozni benne.

Egy hálózat is akkor ellenállóképes, ha sokféleképpen



Fotó: MTA

működnek az alrendszerei. Ezek sokszínű, nem leválasztható alrendszerek, hisz egy falu vagy ország határa mindig találkozik egy másikéval. Az alrendszerek jó megoldásokat tudnak találni, mert ők látják át legjobban, hogy az adott helyen az eltartóképesség határain belül hogyan lehet megteremtteni a jó életet, vagyis eltérő megoldások szülehetnek. Valaki például a saját területén próbál áttérni a monokultúráról egy regeneratív gazdálkodásra, miközben mást tud tenni egy polgármester vagy egy minisztériumi döntéshozó.

A narratíva ugyanaz, hasonló megértéseken keresztül működünk. Például közös gondolataink vannak arról, hogy mi a pénz, a siker, a munka vagy a jóllét, ugyanakkor társadalmi párbeszédre keresztül változni tudnak ezek a megértések és kialakul egy új narratíva. Van, aki szerint a nemnövekedés egy utópia, szerintem viszont az utópia ebben az esetben egy csodálatos dolog, mert jelenleg nincsenek pozitív gondolatokat hordozó narratíváink. Ott van a fejünkben, hogy húsz év múlva elfogynak azok a feltételek, amik most bőséggel rendelkezésre állnak, van egy disztópikus, negatív jövőkép, amitől lefagyunk. Meg ott van a kapitalizmusnak egy fura ígérete, ami szerint nem kell semmit másképp csinálnunk, majd megoldódik, mert minél gazdagabbak leszünk annál környezetbarátabbak is. A baj csak az, hogy ha mindenki eléri Dánia szintjét, akkor közben ötször megfőzzük a Földet... Legtöbbször már nem hisznek ebben a narratívában. A kapitalizmus egy csomó jó dolgot hozott nekünk, de lejárt a szavatossága. Most már mélyebbre visz bennünket, mint amennyire kiemel. Egyenlőtlenséget, környezetpusztítást hozott, nyomasztó disztópiát érzünk, és hiányzik egy pozitív jövőkép, amit a nemnövekedés és az ökológiai közgazdaságtan be tud hozni a társadalmi diskurzusba.

Termeszkolónia

El kell indulnunk, ha lesz rá időnk, ha nem. Nincs értelme tovább menni a gödörbe azért, mert már nincs időnk, de azért se menjünk lefelé tovább, ha azt

gondoljuk, hogy még van időnk. Nincs értelme bármilyen körülmények között azon gondolkodnunk, hogyan tudnánk jól élni, úgy, hogy közben nem pusztítsunk el mindent magunk körül?

Néhány ökológiai közgazdász szerint az emberiség egyre inkább hasonlít egy természetközliára: a társas létet a végtelenségig feszítjük, építünk, építünk, és még mindig építünk, de mit is? Nekünk, embereknek viszont ott a csodálatos képességünk, hogy tudunk reflektálni, tudatosan rá tudunk nézni arra, hogy mit is építünk, és hagyjuk már abba a zsiszsegést! Vagy legalább egy másik működési módba csatornázzuk be, és esetleg le is lassulhatunk: dolgozhatunk kevesebbet vagy csinálhatjuk lassabban.

Ezek kollektív problémák, de például az ivóvíz használata, hogy milyen kutakat fúrunk, hallgatunk-e azokra, akik a szárazság ellensúlyozására vizes élőhelyek létrehozásáról beszélnek, milyen növényeket termesszünk – ezek mind lokális megoldások, amikkel impulzusokat adnának a globális rendszer számára. Igenis meg kell követelni, hogy ha én figyelek az ivóvíz-bázisomra, akkor a hálózatban mellettem levő alrendszer is így tegyen. Ehhez csak párbeszéd, együttműködés és kapcsolat kell. Ne egy globális kormányra várjunk, ami majd megoldja az összes problémánkat. Kellenek kikényszerített globális megoldások is, de mindennek együtt kell mozognia, ugyanis nem tudjuk megmondani, hogy a valódi változás honnét fog jönni, mi fogja megállítani, átborítani a jelenlegi dolgainkat vagy létrehozni egy újat. A saját területén mindenkinek részt kell vállalnia.

Érdeemes megpróbálni

Az én vállalkásom az, hogy nem csak az oktatáson, hanem a podcast-jeimen keresztül is próbálom elindítani a gondolkodást. Alig van olyan felkérés, amire nemet mondok. Amellett, hogy félünk, beszélünk kell a lehetséges megoldásokról. Lehet, hogy nem fog sikerülni, de meg kell próbálni. Václav Havelnek van egy nagyon klassz mondanéja: „A remény nem az a bizonyosság, hogy valami sikerülni fog, hanem az a meggyőződés, hogy érdemes megpróbálni”.

Ha közösségben vagyunk, akkor megértjük, hogy a másik se tudja a megoldást, és azt érzi, amit én, közösen próbálkozunk, közösen nem sikerül vagy sikerül, együtt sírunk vagy nevetünk és újak csatlakoznak hozzánk. Kutatások bizonyítják, hogy pszichésen és a változás-generálás szintjén is a közösségeknek hihetetlen erejük van. Azt mondjuk, hogy Magyarországon rossz állapotban vannak a közösségek, de vannak, sőt egyre több van és tenni próbálnak. Előbb-utóbb ezek az impulzusok összeadódnak.

Mórocz Anikó



MyFarm már a Balatonnál is

Ki ne szeretne egészséges, vegyszermentes, friss zöldséget?

Sokáig irigykedve figyeltük, milyen sok helyen elérhető az ország több pontján az a zöldség-gyümölcs szolgálat, amitől elég csak megrendelni a friss terményeket, és azokat rövidesen házhoz is szállítják nekünk.

Idén már a Balatonnál is működik a MyFarm. A hálózathoz frissen csatlakozott balatonberényi házaspár májustól novemberig szállít ki terményeket a tónál. Levente és Anna, a MyFarm balatoni kertgazdái, akik saját kertjükben termesztik a vegyszermentes zöldségeket, garantálják, ami reggel még a földben volt, az már pár órával később az asztalodon is ott lehet.



Kollár Levente és felesége Anna, idén csatlakoztak a MyFarm-hoz. Mivel Balatonberényben van az ökológiai gazdaságuk, már a balatoni településeken is, így Balatonfüreden és Tihanyban is elérhető a MyFarm szolgáltatása.

A MyFarm küldetése, hogy a legjobb minőségű, egészséges zöldségeket kínálja, közvetlenül a termelőtől a fogyasztóig. Termékeik nem csak a legfrissebbek, de a legegészségesebbek, mert mentesek minden vegyszertől és mesterséges adaléktól.

Mi a MyFarm?

A gazdák vegyszermentes gazdálkodásban szerzett több évtizedes tapasztalata, földdel való kapcsolata, valamint a fenntarthatósági törekvéseket szem előtt tartó szemlélete hozzájárul ahhoz, hogy valóban jól, s jól termeljenek, és juttassanak el hétről hétre az előfizetőik otthonába.

„Gazdaságainkban legtöbbször több generáció dolgozik együtt, hiszen gazdáink tudása mindenhol kiegészül a családok fiataljainak modern szemléletével, így hatékonyan ötvözzük a tradicionális tudást a modern technológia és a digitalizáció nyújtotta lehetőségekkel.

Elkötelezettek vagyunk az iránt, hogy újra háztáji, hazai és helyi termékek kerülhessenek a családok asztalára, s hogy rövidítsük a sokszereplős és akár több ezer kilométeres ellátási láncokat, ezzel mérsékelve a környezet terhelését” – vallják a MyFarm alapítói.

A MyFarm mindig idény zöldséget kínál, értelemszerűen nem lesz primőr és nem lesz minden makulátlan, hiszen aznap reggel szedik fel a kertben, de közben szezonális, vegyszermentes, vitaminban gazdag és extrán finom.

Kollár Leventét, a MyFarm-hoz frissen csatlakozott balatonberényi gazdát és feleségét Annát késő délután kerestem, de még így is túl korán volt. Nem tud beszélni, mert éppen szőlőt telepít, mondta Levente, elnézést kérve a telefonba, visszahív később. Így is lett.

- Sáfrányt termesztünk négy éve, és amire nagyon büszkék vagyunk, hogy miénk Magyarország első ökológiailag minősített sáfrány ültetvénye. Erdekesség, hogy a sáfrány - bár a Közel-Kelet és a mediterráneum a klasszikus termőterülete -, Magyarországon a 16. és a 20. század között nagyon is ismert volt, tradicionális fűszere volt a magyar konyhának.

A MyFarmhoz azért csatlakoztunk, mert vegyes profilú ökológiai gazdálkodást folytatunk, friss zöldséget is termelünk, és egyezik a filozófiánk, mi is helyben, a hosszú értékesítési láncokat kikerülve szeretnénk eladni a terményeinket, és nem utolsósorban a MyFarm hálózattól érkező vevők.

Öt hektáron intenzív kertészeti kultúrákkal foglalkozunk, nem használunk vegyszereket, bár az ökológiai gazdálkodásban a természetes szerek mint a réz, kén korlátozottan ugyan megengedettek, a természetes egyensúly fenntartására törekszünk a gazdaságunkban, a kártevők ellen megfelelő növényvédelmi intézkedésekkel.

Az első kosarat a tervek szerint május közepe és vége felé szállítjuk ki a megrendelőknél.

További információ: myfarmharta.com (X)

A MyFarm-ot Kövesdi Gábor alapította, a kosárszolgálat szülei hartai gazdaságából nőtte ki magát nagyobb hálózattá. Harta a Duna-Tisza közén fekszik, a Duna bal partján Dunaföldvár és Paks között félúton. Innen terjedt el a MyFarm közösség, és ma már Mautner Zsófi ismert gasztroblogger mint a közösség nagykövete is támogatja közös főzésekkel, receptekkel a MyFarmot.

Forrás: myfarmharta.com

MI ÉS MIKOR VÁRHATÓ A KOSARAKBAN?

	MÁJUS	5	Salátafélék, újhagyma, spenót, retek variációk, rukkola, főzohagyma
Salátafélék, újhagyma, spenót, retek, uborka, rukkola, mángold, zöldborsó, fokhagyma, hagyma, paradicsom		6	JÚNIUS 
	JÚLIUS	7	Salátafélék, főzohagyma, spenót, cukkini, mángold, karalábé, cékla, uborka, paprika, paradicsom
Sárgarépa, petrezselyem, cukkini, főzötök, paradicsom, paprika, újbungonya, karalábé, mángold, cékla, uborka, bab, csemegekukorica		8	AUGUSZTUS 
	SZEPTEMBER	9	Paradicsom, paprika, cukkini, sárgarépa, petrezselyem, mángold, uborka, új káposzta, padlizsán, tökfélék, zeller
Sárgarépa, petrezselyem, cukkini, sütötök, burgonya, édesburgonya, mángold, cékla, sárgarépa, petrezselyem, hagyma, zeller		10	OKTÓBER 

Forrás: myfarmharta.com

MI NEM VÁRHATÓ A KOSARAKBAN?

PRIMŐR 	Mivel mi nem Spanyolországban, hanem magyar földben termelünk, így paradicsom és egyéb primőr termékek májusban még biztosan nem lesznek a kosarakban.
A zöldségeket a kiszállítás reggelén szedjük fel a kertből, így nem lesznek makulátlanul tiszták. Viszont ízüket és zamataikat is ettől a gazdag táptalajtól kapják, így erre mi különösen büszkék vagyunk.	MAKULÁTLAN 
TÖKÉLETES 	Nem lesz minden paradicsom, paprika vagy uborka tökéletes kinézetű, óriás méretű vagy 5 hétig minőségromlás nélkül eltartható. Cserébe ígérjük, hogy extrán finomak!
A kosarakban nem lesz minden héten egy nagy adag lecsóhoz elég paprika vagy paradicsom, hiszen azt osztjuk el köztetek, ami a kertben azon a héten éppen termelt. Hiszünk abban, hogy ami a közösségnek jó, az neked is jó lesz.	SZEMÉLYRE SZABOTT 
EGYHANGÚ 	Nem lesz minden kosárban hagyma, burgonya és répa, és az is lehet, kicsit változtatnod kell majd étkezéseid tervezésén is. De közben szezonális, vegyszermentes zöldségeket eszel, szóval hidd el, érdemes.
Nem lesz minden kosár 6-7 kilós, hiszen a tavaszi levélzöldségek jóval kisebb súlyúak, mint a nyári/őszi sztárzöldségek. De nyugi, a kosarak így is tele lesznek vitaminnal, befektetett munkával és szeretettel.	TÖMEGNÖVELT 

Jókai Füreden



1869. szeptember 1.

Jókai Mór úr felhozta, hogy a Balatonfüreden keresztül vonuló országúton, jelesül a templomnál vásár- és ünnepnapokon, köznapokon is összegyülekező számos kocsi s jármű nemcsak bűzhödött, dögletes levegőt terjeszt az állatok szabadban állása folytán, hanem undok rondaság mellett a kocsisok s összetóduló nép illetlen viseleténél fogva gyakran botrányt is okoz.

(Részlet a fürdőbizottság jegyzőkönyvéből)

1874. július 5.

Fürdővendégeink szép válogatott úri családok. Estve az üstökös csillagot sokan nézik. Ma érkezett meg Jókai Mór úri családjával, ki saját villájában szállt.

1886. november 12.

Ma reggel öt órakor egész véletlen távozott el Dr. Huray egész családjával Pestre. Sürgöny útján hivatott meg Jókai Mór által, ki-nek neje egy hét óta tüdőgyulladásban fekszik. Jó asszony, csak a jó Isten megtartaná.

1886. november 20.

Ma Füredre mentem, hol községi gyűlés volt. A gyűlésből hazajövén sürgöny érkezett, hogy Jókainé ma reggel meghalt.

1889. január 12.

Az éjjel nagy hó esett, 1 fok fagy, szél fúj. Ma kaptam levelet Jókai Mórtól, ki tudatja, a füredi házát eladta Mikolinyi János veszpémi lakosnak tizennégyezer, azaz 14 000 forintért. Sajnálom a jó szomszédomat.

(Részletek Écsy László naplójegyzeteiből)

Forrás: Praznovszky Mihály A Jókai-kultusz fővárosa című könyve

100 éves a Balatonfüredi Sport Club Ünnepi megemlékezések májusban

Május 11.

9.00 Jubileumi Balatonfüred Kupa asztalitenisz verseny

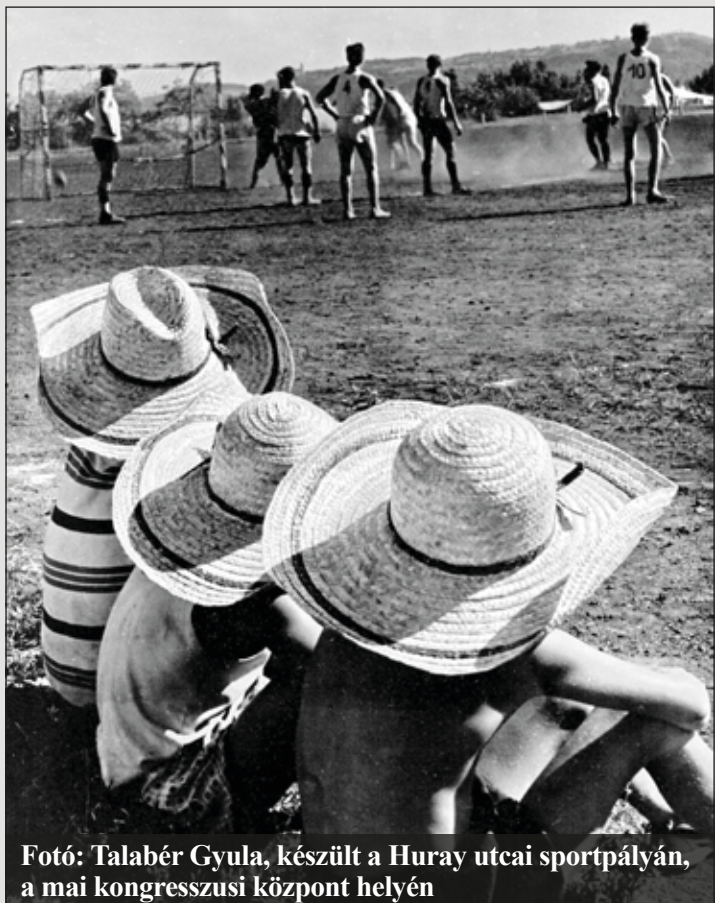
Helyszín: Radnóti Miklós Általános Iskola tornaterme

Május 29.

17.00 óra fotókiállítás megnyitó

17.30 kötetbemutató Balatonfüred labdarúgásának történetéről

Helyszín: Balaton Szabadidő és Konferencia Központ



Fotó: Talabér Gyula, készült a Huray utcai sportpályán, a mai kongresszusi központ helyén

XXXIII. Jókai napok

Balatonfüred 2024

2024. május 3-4.



Május 3. péntek

10.00 Ünnepi megemlékezés a Jókai Mór Emlékház kertjében
Köszöntőt mond: Bóka István, Balatonfüred város polgármestere.
Ünnepi beszédet mond: Szentmártoni János művészetért és közösségi művelődésért felelős helyettes államtitkár.

11.00 „Egy komondor naplója”

Jókai kiskönyv bemutatója (Szócs Géza Irodalmi Szalon)

11.30 A Magyar Szemle című folyóirat legújabb lapszámainak bemutatója - Stamler Ábel főszerkesztő és vendégei: Pogrányi Lovas Miklós eszmetörténész és Suba Zoltán művészettörténész

17.00 Kerekasztal beszélgetés: Jókai 200 Balatonfüred – 2025. (Szócs Géza Irodalmi Szalon)

Közreműködnek: Erős Kinga, a Magyar Írószövetség elnöke, Hansági Ágnes irodalomtörténész, Margócsy István irodalomtörténész, Orosz István képzőművész, Szajbély Mihály irodalomtörténész, Szörényi László irodalomtörténész.
Házigazda: Praznovszky Mihály irodalomtörténész.

Május 4. szombat

10.00 Jókai-bableves főzőverseny a Koloska-völgyben (A részletes program lapunk 12. oldalán található)



Már készítik az új hordófeneket, amely az év legjobb borászatának jár Balatonfüreden. Nem hiába a készülődés, hiszen májusban újra Balatoni Hal- és Borünnep a sétányon, ahol ezúttal is minőségi helyi borok kóstolhatók majd, köztük a legjobb szőlősgazda nedűivel. Pünkösdkor igazi fesztiváli hangulat lesz a parton.

Balatonfüreden több alkalom is van arra, hogy a helyi borászok egymás előtt illetve szakmai zsűri által megmérettessék a boraikat, az érdeklődőknek bemutathassák a legújabb palackozott nedűket, – mindez azért, hogy a boros fesztiválon valóban a legjobb minőségű italok közül választhassanak a látogatók.

A januári Vince napi borünnep, az áprilisi, amolyan előszemlének számító Hegyközségi Borverseny, illetve a közelgő májusi városi borverseny végül mind arra szolgál, hogy évről-évre kiválasszák a Balatonfüred-Csopaki Borvidék kínálatának esszenciáit. A bírálók elé rendre százánál is több bor kerül, elsősorban

olaszrizlingek és azok házasítása, ebből választják ki az adott évszám legjobbjait, ezek kóstolhatók aztán a Hal- és Borünnep és persze a Borheteken.

Idén május 17-20. között rendezik meg a Balatoni Hal- és Borünnepet, amely tulajdonképpen a város szezonnyitó gasztronómiai fesztiválja. Koncertek, borbemutatók és gasztronómia. A Tagore sétány nagyszínpadán pedig minden este zene.

A fesztiválon ott lesz boráival a tavalyi év füredi bortermeleje, a város borát is adó Kálmán József, az Arias Szőlőbirtok vezetője. Őt választották meg néhány napja a hegyközségi borversenyen az Év Szőlőtermelőjének, és miatta készül

egyébként az új hordófenék is, mivel a hagyományok szerint, akit egymás után háromszor választanak meg az év bortermelejévé Balatonfüreden, az megtarthatja magának a jelképes jutalmul kapott hordófeneket.

Kálmán József tehát már otthon őrzi a jutalmát, így Major Lajos faműves, akinek családja generáció óta foglalkozik a famegmunkálással, a díszítő népi faragással, már dolgozik az új díjon.

A Balatoni Hal- és Borünnep alkalmából a sétányon álló pavilonokba ezúttal is kitelepülnek a helyi borászok, az Arias-, a Balogh-, a Figula-, a Gyukli-, a Koczor-, a Koronczai-, a Lázár pincészet, a Szabó és Fia-, a Zelna-, illetve a Lídia borászat kínálatából lehet majd válogatni.

Minden nap borbemutatók, borvásár, balatoni halak kóstolója várja az érdeklődőket.

Kitelepül a Füredi Halas, a Spicc Bisztró és a Garabonciás Csemege. **Martinovics**



Teljeskörű kőműves munkák,
átalakítás, hideg-meleg burkolás,
hőszigetelés, vízszigetelés stb.
Kisebb javítások. Szalai Béla



Tel.: 30/090-31-68

Könyvek, könyvtárak, hanglemezek,
zenei gyűjtemények, CD-k, retro tárgyak,
kerámia, porcelán, plakát, hagyaték vétele.

06 20/403-6545

KÉRJÜK, TÁMOGASD VÉDENCEINKET
ADÓD 1%-ÁNAK FELAJÁNLÁSÁVAL!

LT=ALOM
állatvédő egyesület

19380946-2-19



Felajánlásod neked csak pár perc, nekik
egy **ÚJ ÉLET ESÉLYE!**



**KEZDD VELÜNK A JÖVŐT!
TARTOZZ KÖZÉNK!**

+36 30 240 1931 - KARRIER@VESZPREM.POLICE.HU - FB: VESZPRÉM VÁRMEGYEI RENDŐRSÉG

CSATLAKOZZ TE IS!



JÓKAI- BABLEVES főzőverseny

2024. MÁJUS 4. - BALATONFÜRED, KOLOSKA-VÖLGY

MŰSOR:

10:00-11:00 Balatonfüred Néptánc Együttes
11:50-12:00 Eredményhirdetés - a legötletesebb csapatnév
13:30-13:45 Koloska Néptánc csoport
13:45-14:05 Balatonfüredi Rézhúros Citeraegyüttes
14:05- Népi táncház - Pusztai Boglárka és zenekara
A táncházat vezeti: Vastag Richárd néptánc-
pedagógus
kb. 14:45 Eredményhirdetés - főzőverseny

TOVÁBBI PROGRAMOK:

- 10:00-16:00 „Gyerköc” népi játszóház
- Jókai kalandjáték-kincskeresés a bűzában
- Anya-lánya-unokája koszorúkészítés: borostyánágakból, általunk horgolt apró virágokból
- Apa-fia-unokája szelforgó készítés az Életmód Klub vezetésével
- Hímzésbemutató és foglalkozás a Balatonfüredi Örökségünk Hímző Műhely tagjaival
- Két távon geotúra a Balaton-felvidéki Nemzeti Parkon belül, a Magyarhoni Földtani Társulat szervezésében. Részletek: foldtan.hu/hu/node/2072

XXXIII.

Jókai napok

Balatonfüred 2024

2024. május 3-4.



A műsorváltatás jogát fenntartjuk. kultura.balatonfured.hu, facebook.com/balatonfuredkultura
Felhívjuk a rendezvényre kilátogatók figyelmét, hogy ezen a napon autóval csak behajtási engedéllyel rendelkezők közelíthetik meg a Koloska-völgyet!
A városból rendkívüli menetrendszorítási helyijáratral lehet eljutni a helyszínre. (A menetjegy ára: 310 Ft/16.) A Balatonfüredieknek a gyalogos, illetve a kerékpáros megközelítést javasoljuk.

A rendezvény támogatói: Bakonyerdő Zrt., Balaton-felvidéki Nemzeti Park, Balatonfüred Polgárok Egyesülete, Balatonfüred Rendőrkapitányság, Balatonfüred Tözségi Társaság, Dunántúli Regionális Vízmű Zrt., Magyarhoni Földtani Társulat, Volánbusz Zrt., Forgalmi és Kereskedelmi Főigazgatóság Veszprém Megyei Fergalmi Üzem Balatonfüred forgalmi telephely



ALBINA

SPINOZA

A NŐ KERTÉSZ IMRE NOBEL-DÍJA MÖGÖTT
monodrámá

Balatonfüred, 2024. május 19.
vasárnap 18.00 óra



SPIRÓ GYÖRGY ESSZÉJE
NYOMÁN ÍRTA: Sándor Anna

DRAMATURG:
Fabacsóvícs Lili

ELŐADJA:
Csákányi Eszter

RENDEZŐ:
Czeizel Gábor

Jegyek elővételben a jegymester.hu, a zsidokivalosagok.hu
weboldalakon és a helyszínen 4.500,- forintért.



DIGITÁLIS KIÁLLÍTÁS | TUDÓSOK | MŰVÉSZEK | SPORTOLÓK
ZSIDÓ KIVÁLÓSÁGOK HÁZA

Balatonfüred, Bajcsy-Zsilinszky Endre u. 32. tel.: 06 87 782-592

zsidokivalosagok.hu info@zsidokivalosagok.hu [zsidokivalosagokhaza](https://facebook.com/zsidokivalosagokhaza)